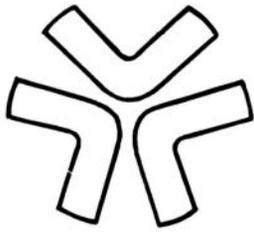

	France	Europe	Monde
1 numéro	3 FF	5 FF	6,50 FF
11 numéros	40 FF	50 FF	65 FF

NHẬN BẢN

NGUYỆT SAN - NĂM THỨ NHÌ - NGÀY 1-9-1978 - SỐ 18

lãnh NHẬN BẢN

QUYỀN LỢI VÀ BỔN PHẬN
Trong một xã hội hạnh phúc quyền lợi và bổn phận phải được luôn luôn gắn liền với nhau.

Người dân không thể chỉ có bổn phận không thôi mà không có được một quyền lợi tương xứng. Mà ngược lại, cũng không thể có tự do mà không ý-thức được trách nhiệm của mình. Hai yếu tố quyền - lợi và bổn phận luôn luôn cần phải đi đôi với nhau, cái này nhẹ thì cái kia cũng cần phải nhẹ theo, cái kia nặng sẽ khiến cho cái này phải điều chỉnh lại nặng theo. Một sự mất thăng bằng nào đó sẽ là động cơ đưa đẩy xã-hội phải tự sửa đổi, và không sớm thì muộn, những mãnh lực đã gây nên sự mất thăng bằng trên sẽ bị đã tiến hóa đảo thái.

Nói như trên không phải là để đặt ra một định luật. Ngược lại, điều nói ở trên là những gì chúng ta có thể chứng kiến hàng ngày chung quanh chúng ta không khó khăn lắm.

Ngay trong môi trường Việt-kieu hải ngoại chúng ta và trong những xã hội Tây Phương nói chung không thiếu gì những trường hợp quyền lợi được coi trọng hơn bổn phận, tình thần trách nhiệm của người được hưởng thì do hầu như không có. Được hưởng từ do báo chí, từ do ngôn luận, người làm báo phải biết trách nhiệm của mình là không được nói dối. Được hưởng từ do phát biểu, thì phải chấp nhận cho người khác phát biểu. Được xã-hội bảo đảm đời sống vật chất, thì phải đóng góp với xã hội để tất cả được cơm no áo ấm. Nếu không biết được trách nhiệm của mình, thì quyền lợi, từ do cũng tan theo mây khói : nếu tất cả mọi người đều lười biếng trong tinh thần những nhìn và tôn trọng lẫn nhau, thì người ta đâu đã phải đặt một cái đèn đỏ ở mỗi góc đường ?

Nhìn trở về quê hương VN của chúng ta thì hiện tượng hoàn toàn ngược lại. Ở quốc nội, dân ta chỉ toàn là bổn phận với trách nhiệm. Có bổn phận phải đóng góp xây dựng xứ sở, thì tại sao dân ta lại không được quyền nắm lấy vận mệnh của quốc gia, không có quyền tham gia vào việc điều hành nước nhà ngoài những cuộc bầu phiếu gian lận mà dân ? Có bổn phận phải phát biểu trong những buổi học tập, thì tại sao họ không có quyền phát biểu những gì họ nghĩ ? Có bổn phận phải khai khẩn ruộng hoang, phải sản xuất tốt, lao động tốt, thì sao họ

(Xem tiếp Tr. 3)

CUỘC CHIẾN GIỮA HÀ NỘI VÀ CÁC NƯỚC LÁNG GIỀNG

VIỆT MIỀN LẠI ĐÁNH LỚN với chiến xa,pháo lục cơ và trọng pháo

Trong hai tháng qua, chiến trường Miền-Việt lại bùng nổ trở lại thật sự sau nhiều tháng vắng của qua lại.

2 BÊN THIẾT HẠI NẶNG NỀ

Từ đầu tháng 7, quân Hà Nội gồm các sư đoàn 4,6,7 và 8 đã tung ra một cuộc tổng tấn công vào lãnh thổ Campuchia. Cuộc tấn công này quy mô đến nỗi rất nhiều chiến xa và phi cơ đã được vận dụng để yểm trợ bộ binh. Hàng thông tấn Pháp AFPloan tin có hơn 20 chiến xa của Hà Nội bị phá hủy trong tháng 7, trong khi đó thì đại Nam Vang đã quyết rằng có thấy có 26 chiến xa và 2 phần lục cơ Mig 19 của Hà Nội bị loại khỏi vòng chiến. Đài này cũng cho biết rất nhiều trọng pháo 105, 108 và 82 ly của Cộng sản Việt Nam đã bị tịch thu và 1800 bộ đội đã bị hạ sát.

Ngược lại, đài Hà Nội cũng loan tin đã có "những cuộc chạm súng rất quan trọng ở Cao Miên đã tấn công Việt Nam". Bài ước lượng có 1500 quân Miền bị giết chết vào cuối tháng 7.

Chúng ta phải vô cùng thận trọng trước những lời rêu rao của cả 2 phe. Tuy nhiên điều mà chúng ta rút tỉa được từ những bản tin trên là chiến sự lại sôi động trở lại từ tháng 7, lần này với sự yểm trợ của chiến xa, trọng pháo và không quân. Chiến trường diễn ra ở vùng Mỏ Vet, Kompong Cham và Rat tanakiri về phía Bắc. Tin tình báo ở Vong Các đã xác nhận rằng 2 chiếc Mig của Hà Nội quả nhiên đã bị bắn hạ trên không phận Svay Rieng, đây là lần thứ nhì phần lục cơ của Cộng sản Việt Nam bị Miền bắn rơi. Theo ký giả Nayan Chanda, mỗi ngày không quân Cộng sản Việt Nam thực hiện đầu đàn 30 phi vụ trên lãnh thổ Campuchia, hầu pháo kích các cứ điểm quân Miền và đường như đã gây thiệt hại nặng nề cho phe địch.

Những phi cơ được dùng trợ các vụ oanh tạc này gồm có Mig 19, A 27 và F 5 do Việt Nam Cộng Hoà bố lại năm 1975. Một nguồn tin chưa được kiểm chứng cho biết số phi cơ quân Miền bị thiệt hại quân số khá nhiều như vậy là vì không quân Hà Nội đã sử dụng loại bom CBU, bom rơi ngạt do Mỹ để sót lại. Người ta còn nhớ trong những ngày tháng 4-75, loại bom này đã được đem ra dùng chống quân Bắc Việt, gây cho họ tổn thất nặng nề, và cũng đồng thời tạo nên phản ứng chống

đổi của các giới phần chiến Hoa Kỳ.

SON SEN ĐI CẦU VIỆN

Đến đầu tháng 8 thì chiến sự dường như lắng đọng trở lại, một phần vì các cuộc thảo luận Hoa-Việt được khai mạc tại Hà Nội ngày 8-8, một phần khác vì cả 2 bên đã thấm mệt, nhất là phe Cam Pu Chia. Để đáp vào những lời thách của tháng 7, Nam Vang đã phải đi chuyển thêm quân đội đóng tại biên giới Thái Lan về biên giới Việt Nam. Cũng vì vậy mà người ta ghi nhận lần sông người Miền tự nạn qua Thái Lan tăng gia gập bó vì các đơn canh hầu hết bị bỏ ngỏ.

Còn về phía Cộng sản Việt Nam thì họ tiếp tục độclinh, quân số hiện đóng do theo Campuchia được ước lượng lên (Xem tiếp Tr. 2)

THẢO LUẬN HOA VIỆT DÃM CHÂN trong khi tại biên giới, cảnh sát 2 bên không ngớt xô xát

Ngày 8-8 vừa qua, những cuộc thảo luận chính thức giữa Hà Nội và Bắc Kinh đã được khai mạc tại Hà Nội nhằm giải quyết vấn đề hỡi lương của người Hoa Kiều về Trung Hoa.

3 BUỔI HỌP: 1 CON SỐ 0

Cuộc thảo luận trên cấp bậc thứ trưởng ngoại giao này đã được Trung Cộng đề nghị vào ngày 9/7/78 sau những biếm cớ ấy ra tại Chợ Lớn vào tháng và sự bất tặc của các cuộc đàm thoại liên quan đến việc gửi tàu bè Trung Cộng qua Việt Nam để đi tẩu Hoa Kiều về nước. Hai chiếc tàu Trường Lý và Minh Hoa được đưa qua Việt Nam nhưng không bao giờ được phép cập bến Hải Phòng và Sài Gòn như dự định.

Đến ngày 22-7-78 thì Hà

Nói cho biết chấp thuận đề nghị hội đàm của Trung Cộng và mong muốn bắt đầu nơi chuyển kế từ ngày 8-8.

Buổi hội đàm đã khai mạc tại một biệt thự trên bờ hồ Truỳền Quang với sự có mặt của 2 thì trưởng ngoại giao Hoàng Bích Sơn cho phe Hà Nội và Trung Hsi Tung cho phe Bắc Kinh, và một số phóng viên báo chí quốc tế. Hai phái đoàn ngồi chung quanh một chiếc bàn vuông phủ một tấm thảm xanh lá cây. Trước khi các ký giả rút lui 2 phái đoàn đã tuyên bố những câu chúc tụng và giao hảo thường lệ. Những đờ chỉ là bề ngoài...

Cho đến ngày 19-8-78, ba buổi họp đã diễn ra nhưng người ta không thấy một máy may tiến triển nào trong quan điểm của hai bên. Phe Hà Nội tiếp tục lái nhai rằng Cộng sản Việt Nam "có một thái độ cứng đầu về vấn đề Hoa Kiều" còn Bắc Kinh thì không ngớt than phiền

"Hà Nội có một thái độ chống Trung Hoa một cách rõ rệt, nấp theo nhu cầu của Việt Nam cũng như của Nga sô".

Hơn thế nữa, 2 phe đã có những lúc đi tới đờ vỡ. Vì dụ phe Hà Nội có đề nghị làm chung một bản "kêu gọi" hầu trừn an các Hoa Kiều còn đang kẹt ở biên giới Hoa Việt chứa được phép về nước. Phe Bắc Kinh đã không có phản ứng gì với đề nghị này, khiến Hoàng Bích Sơn phải tuyên bố: "Việc Trung Hoa bác bỏ đề nghị này được chúng tôi đưa ra ngày 19-8 nhân buổi họp thứ ba, chúng tôi thái độ thiếu cộng tác các bên Trung Hoa".

Một lần khác nữa, Bắc Kinh đề nghị Hà Nội cho phép một phần nhỏ của số 160000 Hoa Kiều đã đi tẩu được trở về VN, vì những "lý do nhân đạo". Lần này thì đến lượt Hà Nội bác bỏ đề nghị Trung Cộng.

Trở chơi này có thể kéo dài cho đến bao giờ ? Nếu người ta nhớ lại những cuộc hoà đàm đã xảy ra trong qua khứ với CS thì người ta có thể trả lời ngay được câu hỏi này: trở chơi sẽ kéo dài cho đến khi nào chính quyền chủ định kế hoạch trận.

RẮC RỐI LIÊN MIỀN

Mà quả thật, trong khi hai phái đoàn ngồi đàm đạo trợ nghị biết thì yên lặng kia a thì tại biên giới Hoa Việt không tuần nào là không xảy

(Xem tiếp Tr. 3)

HÀ NỘI ÂM MƯU LẬP CHÍNH PHỦ BÙ NHÌN ở MIỀN

Những nguồn tin mới nhất về tình hình chiến sự Miền Việt đang xác nhận những dấu hiệu cho thấy rằng Hà Nội đang âm mưu lập chính phủ bù nhìn tại Cam Pu Chia.

Những dấu hiệu đó, chúng ta đã ghi nhận từ nhiều tháng nay.

Trước hết là những tin tức cho biết Hà Nội đang doãn ngử hoá những người Miền tự nạn sang Việt Nam, huấn luyện cho thành quân đánh miền và trang bị họ đầy đủ. Tiếp theo sau là việc Nam Vang loan báo đã tiếp tan vào hội tháng 5-78 một cuộc đi o chánh do Hà Nội chỉ trưởng đề đặt tại Nam Vang 1 chính phủ Cộng Sản Thanh Hà Nội.

Những dấu hiệu trên hiện giờ đã được một loạt các tin tức khác xác nhận.

SỰ THIẾT LỘ DẠNG

Vào cuối tháng 6-78, đài phát thanh Hà Nội nghe được từ Vong Các có thuật lại lời tuyên bố của một người Miền vừa trở qua Việt Nam. Người Miền này tên là Run Dun, một cựu tiểu đoàn trưởng và cựu đảng viên Đảng Cộng Sản Cao Miên, phải thoát qua Việt Nam để tránh khỏi một cuộc thanh lọc nội bộ vào tháng 5-78. Ông ta từng thuật rằng có "những lúc Lương Cách Mang" trên đất Miền, đặc biệt là tại vùng Mimot cách biên giới Việt Nam vào khoảng 10 cây số.

Việc Hà Nội phát thanh lời

tuyên bố trên của Run Dun cho chúng ta thấy rằng quả thật đang có những dấu hiệu về trung chống đờ lại nhà cầm quyền Nam Vang đang hoạt động tại vùng biên giới Việt Miền. Nhưng không có gì chứng tỏ rằng những đơn vị này chỉ gồm toàn người Miền mà thôi. Trái lại, việc Hà Nội công khai lên tiếng ủng hộ phe đờ lập Nam Vang là bằng rõ những đơn vị n ày y được sự hậu thuẫn nhân sự và quân nhu của Hà Nội, hay ít ra thì cũng có liên lạc mật thiết với quân đội Hà Nội.

Sự kiện ông Run Dun đã tẩu thoát qua Việt Nam vào tháng 5 cũng làm các quan sát viên giết mình. Vì trong tháng 5 đã có một âm mưu đảo chánh tại Nam Vang. Và họ đưa ra giả thuyết rằng Run Dun chỉ là một đặc viên của Hà Nội đã nhúng tay vào cuộc đảo chánh này rồi phải chạy trốn khi âm mưu bị bại lộ, đến khi thoát qua được Việt Nam thì được Hà Nội thổi phồng lên đài phát thanh như một anh hùng cách mạng. Địa điểm Mimot mà Run Dun nói đến cũng làm các giới hi ếu u chuyên tại Thái Lan thắc mắc không ít. Vì Mimot là một trong những địa điểm mà Hà Nội đã tấn công rộng lớn vào hồi tháng 6 vừa qua. Điều này cho chúng ta thấy rằng trong tháng 5, quân đội Nam Vang đã phản công mãnh liệt

(Xem tiếp Tr. 3)

TẾT TRUNG THU 16.9.78

CÙNG CÁC EM NHI ĐỒNG

Vào ngày rằm tháng tám năm nay (tức ngày 16-9-78) một đêm Tết Trung Thu sẽ được tổ chức tại Paris dành đặc biệt cho các em. Các em sẽ đến thật đông để cùng rước đèn, ăn bánh Trung Thu, ăn mít và cùng ca hát nhảy múa. Năm nay, ngoài những mục trò chơi, sinh hoạt, còn có thêm giải thưởng làm LỒNG ĐEN ĐẸP NHẤT. Các em nhớ làm lồng đèn đem đến dự giải, sẽ có những phần thưởng rất là thích thú cho tất cả các em.

CÙNG QUÝ VỊ PHỤ HUYNH

Tết Trung Thu là dịp duy nhất trong năm để các em nhi đồng gặp gỡ bạn bè Việt Nam cùng tuổi. Đây cũng là dịp cho các em không quên các em là người Việt, các em được sống lại phong tục tập quán người Việt, được chơi trò chơi của trẻ em Việt Nam, trong một bầu không khí ấm cúng của những người cùng, giống máu.

ĐỊA ĐIỂM TỔ CHỨC: trường NOTRE-DAME-DE-JOYE
71 avenue Denfert-Rochereau
75014 paris (Métro Port-Royal)

VÀO NGÀY: 16-9-78 từ 17g đến 21g

LƯU Ý: Quý vị hãy mặc áo ấm cho các em.

TRÂN TRỌNG KÍNH MỜI QUÝ VỊ VÀ CÁC EM NHI ĐỒNG.

410 NGƯỜI VƯỢT BIỂN TRÊN MỘT CHIẾC TÀU

Ngày 22-8-78, 410 người Việt Nam vượt biển tìm tị nạn đã được một chiếc tàu Hoa Kỳ mang tên "The Whipple" cứu vớt và đưa đến Hồng Kông bình an. Được biết, địa điểm cứu vớt cách bờ biển Việt Nam khoảng 100 dặm và chiếc thuyền họ dùng để trốn đi được mô tả là "đã đến lúc đắm". Đây là chuyến vượt tuyến băng thuyền lớn nhất

từ trước tới giờ. Theo lời kể lại của các đồng bào tị nạn; số đi họ đi được đồng đến như vậy là nhờ lính canh phòng của công sản đã ăn tiền hối lộ.

Người ta ước lượng rằng có khoảng 20.000 người trốn khỏi Việt Nam bằng đường biển. Chưa bao giờ con số này lên đến cao như vậy.

CẢ THẾ GIỚI ĐÃ Ý THỨC PHẢI CỨU VỚT ĐỒNG BÀO VƯỢT BIỂN

Tàu Seawep sẽ hoạt động ở biển Nam Hải

Đầu tháng 7 vừa qua, tổng thống Carter đã chính thức chỉ thị cho các tác vụ của Hoa Kỳ phải cứu vớt những người vượt biển tìm tị nạn tại Đông Nam Á, đặc biệt là Việt Nam. Hoa Kỳ cũng cam kết sẽ cho phép những người này tị nạn tại Hoa Kỳ nếu muốn. Đây là một tín vụ cho toàn thế giới những người Việt Nam tị nạn chính tã. Vì trước khi tổng thống Carter tuyên bố như trên, các thuyền thuyền thường không chịu vớt những thuyền tị nạn vì họ ngại sẽ không có quốc gia nào đón nhận. Và với lệnh mới này của ông Carter, các thuyền thuyền cũng sẽ yên tâm hơn khi đón tiếp các thuyền tị nạn, các quốc gia khác cũng yên tâm đón nhận những người này tam trú trước khi được định cư tại một quốc gia thứ ba. Người ta hy vọng rằng sau quyết định của tổng thống Carter, các nước khác cũng sẽ chấp thuận cho thuyền bè xử mình đón tiếp các thuyền tị nạn.

các dụng cụ sửa chữa máy tàu cho các thuyền tị nạn. Chiếc tàu này sẽ sa lướt vùng biển Nam Hải và vịnh Thái Lan.

Mặc dù những cố gắng trên của các hội đoàn tị nạn và các chính phủ các quốc gia tự do trong công việc tiếp đỡ người tị nạn, Phủ Cao Ủy Ty Nạn Liên Hiệp Quốc vẫn còn ghi nhận các điều kiện sinh sống của người tị nạn đồng Dương tại các trại tập trung thật là thảm nã. Theo bản tường trình ngày 21-7-78 của hội đồng kinh tế và xã hội Liên Hiệp Quốc các quốc gia không chịu tiếp nhận người tị nạn và quan niệm đó là "đi ngược lại lương tâm nhân loại". Hội đồng đã kêu gọi tất cả các chính phủ trên thế giới cũng như các công ty hàng hải phải bãi bỏ lệnh cấm cản các thuyền thuyền cứu vớt các thuyền tị nạn.

Ước mong sao quyết định mới của tổng thống Carter và lời khuyến cáo của Liên Hiệp Quốc sẽ mở đường cho những hành động rộng lớn của quốc tế đối với người tị nạn Việt Nam. Dù sao đi nữa, tiếng chuông đã được gióng lên, cả thế giới ngày nay đã ý thức được vấn đề, bọn phân của người Việt hải ngoại chúng ta sẽ là thúc đẩy cho ý thức đó trở thành hành động cụ thể.

TRẦN CÔNG BÌNH

Chiếc tàu này chở đầy thuốc men, quần áo, thực phẩm và

MỸ-HÀ NỘI SẮP NÓI CHUYỆN LẠI ?

Tiếp theo sau lối tuyên bố ngày 10-7 mà Phan Hiền tại Đông Kinh, nhà cầm quyền Hà Nội tiếp tục nhắc lại mong muốn của mình với lái ngoại giao với Hoa Kỳ càng sớm càng tốt. Để nghị này đã được chính miêng Phạm Văn Đồng nói ra với 5 dân biểu quốc hội Mỹ buổi đầu tháng 8 vừa qua, khi phái đoàn này sang Hà Nội để nhân lãnh 29 người Việt Nam có quốc tịch Mỹ trở về nước.

Khi về đến Hoa Kỳ, các dân biểu Mỹ đã tiết lộ Hà Nội sẽ bãi bỏ đòi hỏi Mỹ phải bồi thường chiến tranh mà từ trước tới giờ họ vẫn coi là điều kiện tiên quyết để tái lập bang giao giữa hai nước. Các dân biểu này giải thích rằng số đi Hà Nội phải xuống nước đến như vậy là vì tình hình kinh tế trong nước rất nguy ngập vì sự xung đột mới đây với Trung Cộng khiến cho Hà Nội mất đi một số viện trợ quan trọng.

CƠN 49 TÙ BINH MỸ TẠI VIỆT NAM ?

Giữa lúc Hà Nội hết sức cố gắng nhằm nhượng và chiêu lòng Mỹ thì tại Hoa Thịnh Đốn, một người Việt Nam tị nạn, ông Ngô Phi Hùng, đã

tiết lộ trong một buổi điều trần rằng theo ông vẫn còn ít nhất 49 tù binh Mỹ còn bị giam giữ tại Việt Nam. Ông Hùng tưởng thuật rằng ông đã nhìn thấy 49 người Mỹ nằm trong các nhà giam tại Sài Gòn và tại 4 tỉnh khác, cả thấy 9 lần từ ngày 12-6-75 đến tháng 4-77. Ông cũng tuyên bố rằng ông đã gom góp được danh sách của những người này nhờ làm quen với lính canh ngục, những ông đã đánh mất tờ giấy này khi vượt tuyến băng đường biển. Ông Hùng đã đứng ra làm chứng tại Hạ Viện Hoa Kỳ những câu chuyện của ông đã không gây được tin tưởng mong muốn. Tuy nhiên ông đã có công đặt ra một nghi vấn. Được biết vẫn còn 450 người Mỹ bị coi như mất tích tại Việt Nam.

SẼ NÓI CHUYỆN LẠI TẠI PARIS ?

Đến ngày 20-8 vừa qua, một phái đoàn khác của quốc hội Mỹ gồm 8 đại biểu đã đến Hà Nội. Người ta được biết phái đoàn này đã đề cập những vấn đề sau đây :

- 1) Số phận những người Mỹ bị mất tích tại Việt Nam.
- 2) Nền bang giao thườg mại giữa Mỹ và Hà Nội. Thật vậy

này là không thấy Ngô Điền nhắc gì đến những vụ khĩ mà Hà Nội nhận được của Nga và sự hiện diện của quân lính Hà Nội 20 cây số trong nội địa Cam Pu Chia. Ngày 30-7, trong một cuộc phỏng vấn dành cho báo Le Monde, phó thủ tướng Miêng Ieng Sary thông báo vừa bắt được trên đất Miêng một nhân viên Ủy Ban Trung Ương Đảng Cộng Sản VN cùng với 4 người khác. Theo Ieng Sary, những người này

quyết định của tổng thống Carter cam trao đổi, thường mai với Hà Nội sẽ hết hiệu lực kể từ ngày 15-9-78 sắp tới. Quốc hội Mỹ sẽ lại biểu quyết xem có tiếp tục hay không biện pháp này.

3) Vấn đề viện trợ về kỹ thuật đầu hòa : trước ngày 30-4-75 một số hãng đầu hòa Hoa Kỳ đã bắt đầu tìm kiếm đầu trên phần lục địa Việt Nam - Hà Nội hiện tại mong muốn được biết những kết quả của sự tìm kiếm này.

4) Vấn đề căn cứ hải quân Cam Ranh : Mỹ muốn biết xem căn cứ này đã trao nhượng lại cho Nga hay chưa.

Khi số báo này lên khuôn thì chúng tôi vẫn chưa biết chuyện viêng thãm này có kết quả ra sao. Tuy nhiên ngay từ bây giờ, nhiều người tin bản chính thức cho biết thế nào Mỹ và Hà Nội cũng sẽ gặp lại nhau trên hàng thủ tướng ngoại giao trong vòng tháng tới.

Có người cho rằng cuộc gặp gỡ này sẽ diễn ra ở Paris như những lần trước. Những lời có nguồn tin khác cho rằng hai bên sẽ tham khảo nhau bên lề đại hội đồng Liên Hiệp Quốc tại New York.

TRẦN VĂN NGOC

PHẠM CHÍ

Miền Việt đánh lớn

(Tiếp theo Tr. 4)

Đến 200 000 người. Trước những thiệt hại trầm trọng kể trên, Nam Vang đã phải quay về Trung Cộng để cầu xin viện trợ. Viện trợ trước hết về quân nhu, vì cho tới bây giờ, quân đội Cam Pu Chia được trang bị rất thô sơ; sau đó viện trợ về kinh tế, y tế vì số thương binh của Cam Pu Chia bị thiệt mạng lên đến chừng tỷ 1 ở những trại dưỡng thương thuộc men và lương thực.

Đầu tháng, ông Son Sen, Thủ Trưởng quốc Phòng Cam Pu Chia, đã đi Bắc Kinh gặp Hoa Quốc Phong. Người ta kể rõ điều gì đã được mang ra thảo luận, chỉ thấy trơ bả tiêc thê đi Sơn Sen, Phó thủ tướng Trung Cộng đã đứng dậy tuyên bố : "Quân đội Trung Hoa sẽ đứng bên cạnh nhân dân và quân đội Cam Pu Chia để học hỏi, hỗ trợ lẫn nhau và cùng nhau tiến bộ". Lời tuyên bố này có nghĩa chẳng là Trung Cộng sẽ sẵn sàng trực tiếp tham chiến tái biên giới Miêng Việt? Tuy rằng một viên chức Trung Cộng đã thổ lộ rằng Bắc Kinh đã đi bị sẵn một đạo quân tái miêng Nam nước Tàu để gửi gắm qua Nam Vang nếu tình thế trở buớc, nhưng các nhà quan sát đều nghi ngờ rằng Trung Cộng sẽ đem lấy quyết định trờ ỡm trong này. Người ta ước đoán rằng nhiều nhất Bắc Kinh sẽ chỉ tăng thêm một số viện trợ súng đạn cho Nam Vang và gửi một số cố vấn quân sự thâm vào số khoảng 20 000.

Như để đi trước quyết định của Bắc Kinh, ngày 22-8, Hà Nội đã chính thức tỏ cao, qua miêng thủ tướng ngoại giao Ngô Diên, rằng nghị cố vãn và cần bộ của Trung Cộng đang trực tiếp tham chiến và trực tiếp điều chỉnh trong phác 130 lý do "Lính C a o Miêng không biết sử dụng". Điều cần buớc tới Trung Cộng đã trang bị đổi đạo cho Cao Miêng, giúp cho Cao Miêng nâng quân lực của mình từ 3 sư đoàn 5 000 người lên đến 20 sư đoàn.

Cơ điều buồn cười trong vụ

SV.V.N. ÂU CHÂU NHÓM HỢP tại MILANO

Đúng theo truyền thống đã có từ 3 năm nay, Đại Hội Sinh Viên Việt Nam tại Âu Châu 1978 đã được tổ chức tại Milano (Ý) trong hai ngày 29 và 30 tháng 7 vừa qua với sự tham dự đông đảo của các đại diện hội đoàn tại Ý, Pháp, Bỉ, Đức, Đan Mạch...

Sau khi cũng đã lên bản Quốc Ca và dành một phút tưởng niệm những người đã bỏ mình cho Quốc Gia Việt Nam, Đại Hội được tuyên bố khai mạc. Để bắt đầu, các đại diện lần lượt trình bày các sinh hoạt của mình trong năm qua một năm được diễn bởi nhiều hoạt động chung giữa các hội đoàn. Từ các trao đổi thể thao văn nghệ liên vùng cho đến các hợp tác rộng lớn như báo Lạc Hồng, Đại Hội Sinh Viên tại Paris, Đại Hội Thể Thao tại Beauvais, hoặc chuyên Âu du của Giáo sư Lê Kim Ngạn.

Ông trong phần kiểm điểm phái đoàn Sinh Viên Sắc Tộc tại Đan Mạch - lần đầu tiên tham dự Đại Hội - đã trình bày hoàn cảnh đáng thương của các anh tại Đan Mạch. Ông nói một nhóm đồng nghĩa, các anh đã bị phân thành 5 tiểu nhóm đi 3 tỉnh khác nhau và trong tương lai có thể bị phân tán thêm. Các em dưới 18 tuổi rồi ra sẽ phải vào chung sống với các gia đình Đan Mạch. Anh em sinh viên bên Đan Mạch hiện đang cố gắng tranh đấu để được ở chung hoặc ít ra được liên lạc để đàng với nhau.

Trước tình trạng đó, Đại

có mặt tại Cam Pu Chia để "điều khiển những vụ gây rối" chống lại Nam Vang. Tin tức này đã bị Hà Nội cải chính. Tin ai đây ? Ai nói thật, ai nói dối ? Đàng sau những lời rêu rao và những khẩu hiệu, chỉ còn lại một sự thật đau buồn : người Việt Nam còn bị hy sinh và nước Việt Nam vẫn chưa tìm thấy hoà bình.

Hội đồng tâm quyết định hỗ trợ các anh em bên Đan Mạch trong cuộc tranh đấu và hứa sẽ được mọi nỗ lực để can thiệp với các lãnh sự Đan Mạch tại tỉnh miêng.

Sau đó các đại diện cùng nhau phân tích tình hình Việt Nam và khung cảnh quốc tế sau các biến chuyển tại Việt Nam để đưa ra một số mục tiêu cũng như các nhiệm vụ của người Sinh Viên Việt Nam trước vận mệnh đất nước. Trong phần sinh hoạt trong năm tới, Đại Hội khuyến khích các hội đoàn tăng gia các sinh hoạt liên vùng để những cơ hội trao đổi tư tưởng, kinh nghiệm được thường xuyên hơn. Các hội đoàn tổ chức các hoạt động truyền thông cũng đã được chỉ định. Việc nghiên cứu kiểm điểm tổ chức Đại Hội Thể Thao Việt Nam tại Âu Châu được giao cho Hội Thân Hữu Bỉ-Việt và Tổng Hội Sinh Viên và Kiêu Bào Việt. Việc tổ chức Đại Hội Sinh Viên tới, hai hội, Hội Ai Hữu Sinh Viên Việt Nam tại Toulouse và Hội Sinh Viên Việt Nam Grenoble đã cùng đứng ra nhận lãnh.

Sau cùng, một bản Tuyên Ngôn lên án chính sách cai trị sai lầm của Cộng sản tại Việt Nam đã được tất cả các đại diện đồng ký để đánh dấu cho kỷ Đại Hội 78.

Một buổi sinh hoạt văn nghệ vô tui đã được ứng biến ngay sau đó để tiễn đưa các phái đoàn ra về trong bầu không khí vui tươi.

VŨ TIẾN NAM

CUỘC TỔNG TẤN CÔNG NGOẠI GIAO CỦA BẮC-KINH

Nói lại ngoại giao với Nhật - lần đầu tiên sau cuộc chiến Nhật-Hoa 1937-1945 -, bắt liên lạc với Lô-Ma-Ni và Nam-Tứ, hai xứ Đông Âu nằm giữa thành trì Liên Minh Var-sôvéc của Nga, có mặt khắp nơi tại các nước Phi Châu, qua thật trong thẳng vũ, rồi người ta đã chứng kiến một cuộc tổng tấn công ngoại giao của Trung-Cộng trên khắp thế giới, mà kẻ bị nhắm là người láng giềng phía Bắc.

THỎA ƯỚC HOA-NHẬT: Nga-Sô hoàn toàn bị cô lập

Ngày 12/8/78, hai ngoại trưởng Nhật và Trung-Cộng, Sonoda và Hoàng-Hoa đã long trọng ký kết tại Bắc Kinh 1 "Thỏa Ước Hoà-Bình và Thân Hữu". Thỏa ước này đã được thi hành suốt 6 năm trôi-tối bản Thông Cao Chung Hoa-Nhật năm 1972 và chính thức đánh dấu một giai đoạn mới trong quan hệ Hoa-Nhật. Thật vậy, đây là lần đầu tiên 2 quốc gia cam kết sống chung hoà bình sau hai cuộc chiến đẫm máu, lần thứ nhất trong những năm 1894-1895 và lần thứ nhì vào năm 1937-1945.

Sự kiện bản thảo ước gồm có 5 chương, đề cập đến sự phát triển liên lạc ngoại giao, thương mại, kỹ nghệ giữa hai nước, chỉ là điều bình thường. Điều đáng chú ý ở trong thỏa hiệp này, là một đoạn văn này là trong đó cả hai nước tuyên bố là "chống đối lại mọi hình thức bá chủ trong vùng Á-Âu của Đại-Tây-Dương".

Điểm mấu chốt của Bắc-Kinh đoạn văn này ám chỉ Nga-Sô một cách rõ rệt, vì Bắc-Kinh đã tỏn không biết bao công sức để buộc Nhật-Bản chấp nhận khoản này. Các cuộc hội họp để sửa soạn thỏa hiệp đã có lực thuyết nã đả với vị Trung Cộng nhất quyết phải có câu trên mới ký kết.

Quối cùng thì Nhật buộc lòng phải giữ lại câu này, với điều kiện thêm vào một câu nói rằng "thỏa hiệp hoàn toàn không thay đổi gì trong các liên lạc mà 2 nước đang có sẵn với các nước khác."

Có phải chăng làm như vậy Nhật có ý định tránh 1 ám Nga mịch lòng? Sự thật hẳn đúng như vậy vì chỉ riêng với việc ký kết với TC, là Nhật đã khiến Nga bức mình rồi. Trên thực tế, Nhật đã đón phòng quyết định chính gần lại với TC và xa lánh Nga dần dần. Có ba lý do cho sự kiện này:

1. THỊ TRƯỜNG KHÔNG LỖ CUA TRUNG-CỘNG ĐỐI VỚI KỸ NGHIỆP NHẬT

Thật vậy, bản thỏa hiệp thường mại mà hai nước đã ký kết hồi tháng 2 vừa rồi vẫn chưa được áp dụng, vì TC vẫn chưa chắc chắn ở lòng thực tâm của Nhật. "Thỏa Ước Hoà Bình và Thân Hữu" mới ký đây sẽ giải tỏa được tất cả nghi vấn của TC, và người ta được biết ít nhất 20 tỷ Mỹ-Kim hàng hóa sẽ được trao đổi giữa hai nước trong vòng 8 năm tới. So với tổng số 3 tỷ rưỡi của năm 1977, người ta thấy ngay rằng tiềm năng mua hàng của TC cho tới bây giờ vẫn chưa được khai thác triệt để.

2. GIAO HẢO MỸ-TÀU

Từ ngày Brzezinski đi Bắc Kinh thì người ta thấy đường như Mỹ và Tàu đã có cùng một hành động nhằm đối chọi lại chính sách bành trướng của Nga trên khắp thế giới. Trong chiều hướng đó, Mỹ đã không ngớt thúc đẩy Nhật xích lại

gần TC. Chúng ta cũng chưa quên lời tuyên bố của Ông Sonoda ngày 26/1/78: "Thỏa Hiệp với Trung-Hoa sẽ thích hợp với chiến lược hoàn cầu của Hoa-Kỳ." Còn lời nào rõ hơn?

3. SỰ THIẾT BẠI CỦA CÁC CUỘC ĐÀM PHÁN VỚI NGA

Cho đến nay tháng gần đây Nhật-Ban vẫn cố gắng giữ đôi mắt dò giao hảo với Nga, nhờ tất cả các cuộc đàm phán đang tiến hành đã đều bị cắt ngang. Trước tiên, quan trọng hơn hết phải kể đến những nỗ lực của Nhật để đòi lại bờ

hòn đảo phía Bắc nước Nhật vẫn bị quân Nga chiếm cứ từ cuối Thế Chiến thứ hai. Gần đây, Nga đã chính thức cho Nhật biết rằng Nga sẽ không trả lại phần lãnh thổ này cho Nhật.

Một thỏa hiệp khác đang sắp sửa được ký kết cũng đã bị Nga hoãn lại: Đó là thỏa hiệp chia hai phần đánh cá giữa hai nước. Rồi đến một dự thảo hợp tác để khai thác kỹ nghệ vùng Yakoutie, dự thảo này cũng đang bị bỏ lửng, không thể tiến thêm được.

Tất cả những thất bại liên tiếp trên đã khiến Nhật không thể tin tưởng vào một sự "sống chung hoà bình" với Nga, nhất là với sự đe dọa thường trực của 755 tàu chiến Nga-sô trên khắp Đại Tây Dương, trong đó đã có 50 tiêm thủy định trang bị vũ khí nguyên tử.

Sự xích lại gần giữa Nhật và Tàu, xảy ra sau sự nổi lại tương quan giữa Tàu và Mỹ, chắc chắn là sẽ có ảnh hưởng sâu đậm trên bộ mặt của Á-Âu. Trong số bốn đại cường quốc của vùng Đông-Nam Á (Nga, Tàu, Mỹ, Nhật) thì ba đại cường đã ngồi lại gần nhau. Tình trạng lẻ loi của Nga trong thế có hiện tại sẽ là một yếu tố quan trọng của tình hình Đông-Nam Á trong những năm tới.

HOÀNG-HUÛU-NHÂN

MẠC-TU-KHOA không vuông lòng!

Người ta đã không ngạc nhiên bao nhiêu khi thấy Mạc-Tu-Khoa phản ứng vô cùng mạnh mẽ trước chuyện công dụ Đông-Âu của Chi-Tịch Trung Cộng Hoa-Quốc-Phong và ngoại trưởng Hoàng-Hoa, bắt đầu kể từ ngày 14-8 vừa qua.

Phản ứng đó hoàn toàn tương xứng với sự quan trọng của biên giới: không những đây là lần đầu tiên một chủ tịch Trung-Cộng chính thức viếng thăm hai nước Lô-Ma-Ni và Nam-Tứ, mà đây là lần đầu tiên mà Trung-Cộng đã gây được trong thành trì Đông-Âu của Mạc-Tu-Khoa, giữa lúc sự cạnh tranh giữa Nga và Tàu đang ở lúc gay cấn nhất.

Ngày 20-8-78, báo Pravda, cơ quan chính thức của chính quyền Nga đã không ngớt tố cáo chính sách "bành trướng và đề quốc" của Trung-Cộng, đồng thời dùng những lời bông gió để cảnh giác các nước Nam-Tứ và Lô-Ma-Ni khi nể giao thiệp với Bắc-Kinh. TC báo viết: "Trong một số quốc gia, hiện đang có một số nhà lãnh đạo chính trị, đang buôn thây vẫn không thấy rõ mối nguy càng ngày càng lớn và vẫn tin vào các lời tuyên bố rỗng tuếch của các nhà cầm quyền Trung-Hoa trong các buổi hội họp ngoại giao".

Cơ quan thông tấn Tass cũng không bỏ lỡ cơ hội mạt sát Trung-Cộng và nhận định rằng các lời tuyên bố của Hoa-Quốc-Phong tại Bucarest thì đó là Lô-Ma-Ni "hiến nhiên chống đối lại Nga-sô".

Những lời nguyên rủa chua cay trên của Nga chỉ càng làm cho người ta đánh giá những kết quả ngoại giao của Trung-Cộng và người ta tự hỏi sau khi bao vây dần em Hà-Nội bằng cách ủng hộ Cam Puchia và có mặt tại miền Tây-Bắc Ái-Lao, phải chăng Bắc-Kinh đang sửa soạn một cuộc bao vây Nga-sô rộng lớn qua trung gian của các xứ Đông-Âu.

Các đại cường quốc trên thế giới mà có tranh hùng với nhau, đó là chuyện thường tình. Chỉ buồn cho nước Việt Nam chúng ta hiện đang là một con chốt bị thí trong ván cờ này.

Hà-nội âm mưu thành lập...

(Tiếp theo Tr. 1)

sau cuộc đảo chánh hụt, tấn công vào những căn cứ quân Khuở Me thân Hà Nội, khiến cho những nơi này bị 1 ả m nguy, vì vậy mới có những vụ hành quân của Hà Nội vào tháng 6 để giải tỏa áp lực.

SO PHIM LÀ AI?

Trong khi đó thì Hà Nội tiếp tục sửa soạn đi luồn trong nước và ngoài nước bằng cách loan tin có những cuộc "nổi dậy" của dân chúng Cao Miên tại vùng phía đông Cam Puchia, những cuộc "tổng khởi nghĩa" tại vùng Svay Riêng (tức Mỏ Vet), Prey Veng và Kompong Cham. Trên đây là phát thanh Hà Nội, một người tin nhân là nhân chứng kể về các bộ đội thuộc chủ lực quân Cao Miên, công chủ nông dân và công nhân đồn điền cao su đã "nổi dậy, giết sạch hết bọn cán bộ đã man, chiếm đóng các cơ sở và tấn công quân Nam Vang bằng bom".

Kết quả của những cuộc "khởi nghĩa" này ra sao, khi thấy ai nói. Những các quan sát viên đoán rằng một số Việt Nam đang được coi là bất ổn, tức có nghĩa là tại những vùng này, các nhóm quân Cộng Sản Miên bắt đầu có đất căn cứ. Người ta đang chờ đợi một "Mặt Trận Giải Phóng Cam Puchia" sắp được Hà Nội cho ra đời, do ông So Phim cầm đầu.

So Phim là cựu đệ nhất phó chỉ tịch của chỉ tịch đoàn Cam Puchia, tức là nhân vật thứ hai sau chủ tịch Khieu Samphan. Theo báo Far Eastern Economic Review thì So Phim trước khi là phó chủ tịch đã từng là phó tổng tham mưu trưởng của "Quân

đội giải phóng Cam Puchia" tức là phụ tá của tổng tham mưu trưởng Saloth Sar, mà Saloth Sar không là ai khác hơn Pol Pot, đường kim thủ tướng Cam Puchia.

Chức vụ chốt của So Phim vào tháng 12-77 là cai quản vùng phía đông của Cam Puchia, sát nách Việt Nam. Đến đầu năm 1978 thì người ta không thấy So Phim xuất hiện hay được nhắc tới nữa trong các chứng trình đã phát thanh Nam Vang. Các quan sát viên ước đoán chính trong thời gian này, ông đã dáo nhiệm sở, và đến bây giờ thì được Hà Nội dùng làm bù nhìn.

Người ta ước lượng rằng quân của So Phim đã có căn cứ trên suốt giải đất dọc theo biên giới Việt Nam từ Svay Riêng về phía Nam cho đến Lomphat về phía Bắc. Những vùng này tuy không hoàn toàn thuộc sự kiểm soát của So Phim nhưng trong một ngày gần đây, sẽ được Hà Nội loan báo như những vùng đã được "giải phóng".

Những lời tố cáo của Nam Vang gián tiếp xác nhận điều này. Đài Nam Vang loan rằng "bọn Cộng Sản Việt Nam đã dùng lại bọn tàn quân Lon Nol, thiết lập 3 sư đoàn người Việt gốc Miên, từ vùng là quân đội giải phóng Cao Miên, đang tiến vào đất Cam Puchia".

Ngoài ra, những nguồn tin từ các xứ Đông Âu lại cho biết rằng trong vòng vài tháng nữa, một đài phát thanh của phe Miên thân Hà Nội sẽ được thiết lập trong vùng "giải phóng". Như vậy ngay từ bây giờ, những chứng trình bành trướng Miên của đài Hà Nội vẫn không ngừng kêu gọi dân chúng và quân đội Cam Puchia "nổi dậy chống lại bè lũ Pol Pot-Ieng Sary". Những lời kêu gọi này nhằm che đậy âm mưu của Hà Nội can thiệp vào nội bộ Cam Puchia, điều mà Hà Nội từ trước tới giờ vẫn chối leo leo.

Nhìn các sự việc trên, chúng ta không khỏi liên tưởng đến sự thành lập Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam và thường trước đó sự phân hãm hủi đang chờ đợi So Phim và đồng bọn bù nhìn của ông ta.

LÊ THIÊN

Thảo luận Việt-Hoa đả mịch chân

(Tiếp theo Tr. 1)

ra những xô xát, những rã t rời và gây hận.

Ngày 1-8-78, tại cửa Đông Đàng, khoảng 2000 Hoa-Kiều đã vượt biên giới bất hợp pháp, làm một công an Hà Nội bị thương. Theo tin của Hà Nội thì những người này đã bị Trung-Cộng xử tử đực gây bao động nãn đả tấn công các cảnh sát phòng biên. Ngược lại, Bắc Kinh đã đề lời vụ xô xát này cho bọn cảnh sát này. Theo Bắc Kinh, "ho đã bắt súng chỉ thiên, cốt ý gây rối loạn hậu xa, dưới Hoa kiều qua biên giới. Sau đó họ đã nổi lửa thiêu hủy các lều tam trú để cho Hoa Kiêu không thể trở về Việt Nam".

Sở dĩ cơ động Hoa Kiêu kết ở biên giới như vậy là vì từ ngày 12-7-78, Bắc Kinh đã áp dụng một sự kiểm soát đi lại gắt gao và chỉ cho phép những người Hoa có thông hành hợp pháp nhập cảnh mà thôi.

Đến ngày 8-8-78, đúng lúc hội đàm Hoa-Việt khai mạc tại Hà Nội, thì một biên cô khác lại xảy ra tại cầu biên giới Bắc Luân. Theo đài Hà Nội thì khoảng 200 người Tàu được "nhà chức trách Trung Hoa xử đả", đã ném đá vào các viên chức Hà Nội phụ trách việc quản lý những người Hoa Kiêu đả chờ phép vượt biên giới. Vấn đề này thì nhiều viên

chức Việt Nam đã bị trong thường trong đó có một sĩ quan Công sản Việt Nam. Thủ đip hỗn loạn, khoảng 500 Hoa kiều đã trốn qua Trung Cộng.

Ngày 19-8 lại xảy ra một cuộc ném đá khác, nhưng lần này ở cửa Đông Đàng. Báo Nhân Dân của Hà Nội thuật lại sự việc như sau: "lúc 16g30 công an Trung Hoa đã cùp điên rồi rơi đến về phía Việt Nam. Một số tay sai của họ đã ném đá vào quân đội phòng biên VN khiêu khích vài người bị thương cũng như một số Hoa Kiêu ở gần đó." Còn phần Tân Hoa Xã ở Bắc Kinh thì đưa ra một thuyết minh như sau: "Chính công an Hà-Nội đã ném đá về phía các bác sĩ về công chức TH đang thi hành nhiệm vụ."

Thủ cơ, từ 2 đến 300 Hoa Kiêu đã vượt qua bốt canh. Đến ngày 24/8 thì một rắc rối khác lại diễn ra khi 2 cảnh sát Hà Nội bị giết chết.

Những biến cố trên đã xảy ra một cách liên miên trong suốt nhiều tuần liền. Không ai biết phần lợi về phe nào. Những đứ sao đi nữa, người ta không hiểu những buổi nói chuyện bên hồ Thuyền-Quang có thể giải quyết chút nào một tình hình chỉ có thể ngày càng trầm trọng mà thôi.

ĐÌNH-CÔNG-TRỰC

LÁ THƯ NIÊN BẢN

(tiếp theo tr.4)

không có cơm ăn, không có áo mặc? Có trách nhiệm phải yêu Bác thường Đàng thế những Đàng và Bác đã đem lại được gì cho họ?

Trong cả hai ví dụ kể trên sự mất thăng bằng giữa quyền lợi và bổn phận qua rõ rệt. Lịch sử sẽ điều chỉnh lại những quá khứ này.

Bên phần của chúng ta hôm nay là giúp cho lịch sử hoàn thành sự mạng đời càng sớm càng tốt.

MỤC GIA CHANH

(xem trang 4)

PHIẾU PHỤC VỤ BAN ĐỌC

TÊN:

ĐỊA CHỈ:

.....

Xin Quý Vị gửi Thắc Mắc về

GIA CHANH kèm theo phiếu

này về toà soạn NIÊN BẢN.

ANGOLA-VIỆT-NAM

Những mối tình ngắn ngủi của Mỹ

10 NĂM VỀ TRƯỚC, JAN PALACH ...

Ai vẫn biết lý do xưa nay vốn là sự trường của nước Hoa Kỳ. Về chúng chán nhau là bỏ. Những điều đáng buồn hơn có lẽ là sự kìm chung thủy của người Mỹ không phải lúc nào cũng chỉ giới hạn vào câu chuyện tình duyên. Người dân Việt tỵ nạn chắc hẳn còn giữ một kỷ niệm ẽ chần về một lần bị bỏ rơi.

Vụ ly dị mỗi nhất của rên ngoài giao Hoa Kỳ là vụ ANGOLA. ANGOLA là một quốc gia Trung Phi mới do cộng sản bao chiếm năm 1976 với sự hỗ trợ tích cực của một đoàn quân viễn chinh Cuba do Nga số trang bị. Nhưng cũng như tại tất cả các nước cộng sản khác, hai năm cai trị chỉ đem lại dân áp và nghèo khổ. Thêm vào đó, sự hiện diện của 20.000 quân Cuba với những phương pháp đàn áp dã man, đã khiến cho các phong trào kháng chiến chống lại chính phủ cộng sản trung ương ngày thêm lớn mạnh. Đặc biệt là lực lượng kháng chiến UNITA do ông Jonas Savimbi lãnh đạo.

Trước những khó khăn dồn dập, chính phủ cộng sản ANGOLA bắt đầu tính ngó, và hiện đang muốn rời quỹ đạo Nga số và xích lại gần khối Tây Phương. Quả sấm lể của ông Neto, tổng thống ANGOLA: đường xe lửa Benguela nối liền miền Nam với Zaïre với hải cảng Lubito tại ANGOLA và áp lực chính trị trên các quốc gia láng giềng để ủng hộ giải pháp Tây Phương chung quanh vấn đề Nam Phi. Đường xe lửa Benguela chắc chắn đã làm nhiều lòng các tay đại tư bản Tây Phương đang khai thác các mỏ đồng tại miền Nam Zaïre bởi lẽ đó là con đường vận chuyển quan trọng nhất của các khoáng chất (70%). Các mỏ đồng tại vùng Nam Zaïre cũng lại là nguồn lợi tức tối cần thiết cho nền kinh tế xứ Zaïre, một đồng minh trung thành của khối Tây Phương tại vùng Trung Phi.

Vì những lý lẽ đó mọi việc đã tiến hành thật mau lẹ. Ba tháng trước đây ANGOLA còn ủng hộ một cuộc tấn công khuấy rối vào vùng Nam Zaïre. Ngày nay, ANGOLA và Zaïre đã tái lập bang giao và mở các phái bộ đại diện. Đầu tháng 7, Mỹ lại cử một phái đoàn viếng thăm ANGOLA; phái đoàn này do ông Donald Mc Henry, phu tá của ông Andrew Young, đại sứ Hoa Kỳ tại Liên Hiệp Quốc lãnh đạo.

Nếu câu chuyện chỉ có thế thì đây quả thật là một "thằng lỏi ngoại giao" như các chính trị gia Tây Phương rêu rao. Nhưng tiếc thay, "thằng lỏi ngoại giao" này cũng làm lúng nan nhân: đó là các phong trào chống đối tổng thống Mobutu xứ Zaïre được ANGOLA ủng hộ trước đây và phong trào kháng chiến UNITA, đồng minh cũ của Zaïre và của Hoa Kỳ. ANGOLA hứa sẽ không dùng đường lối phe chống đối Mobutu nữa, đồng thời Zaïre và Hoa Kỳ công khai bỏ rời UNITA.

Nhưng nguồn tin không phải kiến từ Zaïre cho rằng Mobutu đã quản thúc Jonas Savimbi lãnh tụ UNITA, trong khi Hoa Kỳ thì làm quà cho Neto một vài tin tức tối mật liên quan đến các chiến khu UNITA tại ANGOLA. Điều sau này cũng dễ hiểu vì từ nay UNITA đã trở thành kẻ thù chung của Neto, của Mobutu, và của các xí nghiệp khai thác mỏ đồng tại vùng Nam Zaïre. Thế vậy, chính UNITA đang kiểm soát một vùng đất rộng lớn hai bên đường xe lửa Benguela, một mẫu chốt của vấn đề. Nếu tabiết thêm rằng hai năm sau này UNITA đã lớn mạnh không ngừng thì chưa chắc gì cuộc tình mới giữa Neto - Mobutu và Carter được bền chặt như mọi bên mô tưởng.

Và nếu sự thật mai sau có như vậy thì âu cũng chỉ là trôi cơ mạt.

THIÊN NGÀ

Trong hạ tuần tháng 8, nghi viên thành phố Paris, ông De Charette đã yêu cầu thị trưởng Chirac đòi tên một con đường của thủ đô nước Pháp. Con đường đó sẽ mang tên đường Jan Palach. Không biết để nghi trên có được hồi đáp thành phố Paris chấp nhận hay không? Nhưng chắc nhiều nợ sẽ tự hỏi Jan Palach là ai và Jan Palach đã làm gì?

Cách đây gần 10 năm Jan Palach là một thanh niên đầy hứa hẹn, một sinh viên như hàng vạn sinh viên khác, ồm ăm nhiều lý tưởng cao cả, một con người như hàng triệu nger trẻ khác ham và thích sống. Nhưng Jan Palach đã chết giữa tuổi thanh xuân khi anh ta vừa hơn 21 tuổi. Jan Palach đã chết vì thất vọng, Jan Palach đã chết vì ế chế, Jan Palach đã chết vì lý tưởng bị chà đạp. Ngày 16-1-1969, tại công trường Vences las gần thành phố Prague, thủ đô Tiệp Khắc, Jan Palach đã tự thiêu để nhắc nhở với thế giới tình trạng thảm hại mà quê hương anh đã rơi vào sau ngày 21-8-68.

MỘT MÙA XUÂN RẤT NGẮN

Một năm trước khi Palach hy sinh để kêu gọi thế giới, đảng cộng sản Tiệp Khắc bầu một tổng thư ký mới: Anton Dubcek lúc đó 46 tuổi, sau 1 thời gian ngắn, dưới sự lãnh đạo của Dubcek và của tân tổng thống Sloboda, ngày 21-3 một chính sách mới đã được chính quyền Prague công bố: bãi bỏ kiểm duyệt, tự do đi lại, tự do ngôn luận... Tóm lại, chính sách mới của Dubcek và Sloboda là một chính sách công sản nhân hòa đem lại nhiều thỏa mãn cho nhân dân Tiệp Khắc, một chính sách nhân bản trái hẳn với các chính sách đang được áp dụng tại các quốc gia cộng sản khác. Và chính sách nhân đạo đã làm gai mắt nhà cầm quyền Nga, đặc biệt làm phật lòng nhà độc tài Bép Nép.

Từ năm 1948, sau ngày đảo chính của đảng cộng sản Tiệp ngày 25-2, Tiệp Khắc đã hoàn toàn lệ thuộc Nga số. Và Mac Tz Khoa không bao giờ chấp nhận cho các chữ hầu thi hành chính sách khác biệt. Do đó, chuyện gì phải đến đã đến. Viên cơ một cuộc dật binh, 200.000 quân của Minh Ước Warsaw đóng ven biên giới Tiệp-Đức. Và ngày 21-8 1968, ngày đen tối của lịch sử nhân dân Tiệp, quân đội các quốc gia Nga, Ba Lan, Đệng Đức, Hung Gia Lợi và Bưu Gia Lợi đã tràn ngập và chiếm đóng khắp nơi trên lãnh thổ Tiệp Khắc. "Mùa Xuân" của thành phố Prague đã tụt uả trong giữa mùa hè. Các đòi hỏi của dân sinh viên, các chống đối của giới quân nhân bị chà đạp dưới họng súng của xe tăng thiết giáp. Niềm hy vọng vừa nảy nở với dân tộc Tiệp Khắc đã dập tắt trong bạo tàn. Lần lần các cộng sĩ viên của Dubcek bị cầm tù. Tiệp theo các viên chức khác cũng như các ứng hộ viên chính sách tự do, hoặc bị giải chức hoặc bị giam cầm như lực sĩ nổi tiếng Zatopek, lúc đó là đại tá cho quân lực Tiệp Khắc. Cuộc phản kháng của dân tộc Tiệp vẫn tiếp tục mặc dù có sự hiện diện của quân đội viễn chinh Nga số...

BAO NHIÊU TRIỆU NGƯỜI ĐÃ BỎ TRÒN CS ?

Mỗi năm đã qua. Trên 80 ngàn quân Nga số vẫn tiếp tục chiếm đóng lãnh thổ Tiệp Khắc, và có lẽ sẽ đóng trong một thời gian dài nữa vì dân Tiệp Khắc vẫn không nản lòng. Họ tiếp tục đòi hỏi tự do, họ tiếp tục tranh đấu cho một "Mùa Xuân" mới.

Năm 1968, sau khi quân đội của Minh Ước Warsaw chiếm đóng Tiệp Khắc, tất cả các quốc gia trên thế giới đã đồng thanh lên án Nga số. Hơn thế nữa, 79 đảng cộng sản trên thế giới từ ý bất đồng với Nga số, nhiều đảng cộng sản như đảng cộng sản Ý đã mạnh dạn chỉ trích Mac Tz Khoa. Lúc đó, chỉ có 11 đảng cộng sản ủng hộ chính sách đàn áp của Nga số. Dĩ nhiên là trong số đó có 5 đảng cộng sản của các quốc

xã ra tại Prague hay Bratislava đã làm hơn 400.000 người dân Tiệp trốn bỏ quê hương cùng với những biến chuyển mà chính sách cộng sản tại Việt Nam đã làm ly hương gần nửa triệu người Việt từ 1975. Trong 10 năm gần đây, cộng sản thế giới đã tiến thêm một bước trong sự đàn áp và lường gạt. Về đàn áp, người ta có nhắc đến cuộc tàn sát kinh khủng của cộng sản Khô Me. Hơn 1 triệu 500 ngàn người đã bỏ mình về lường gạt và bịp bợm, hiệp ước Helsinki về tự do đi lại tại Âu Châu là một thí dụ hùng hồn.

Nếu biê chuyện Tiệp Khắc không phải là một chuyện mới la thì cái chết của Jan Palach, và tiếp theo đó của sinh viên Jan Zajic (25-1-69) đã nổi lên ít ra một vài điểm quan trọng.

CÓ CHĂNG MỘT THỨ CÔNG SẢN NHÂN BẠN ?

Trước tiên, một dân tộc khi ném mù tị do thì không thể bỏ để đảng nhự các nhà lãnh đạo cộng sản về lường tâm tưởng. Và khi một dân tộc mong muốn tự do, 80 ngàn họng súng cũng khó kềm giữ. Một thế hệ đã đổi tại Tiệp Khắc. Thế hệ giới trẻ khi miệng còn hơi sữa vẫn tiếp tục tranh đấu hàng say như thế hệ của Jan Palach. Hiện nay tất cả tại các quốc gia cộng sản, giống của Jan Palach đã được theo một cách mãnh liệt. Tại Nga, hàng ngàn hàng trăm người bị bắt vì dám tuyên bố đòi tự do ngôn luận, đòi tự do đi lại, hàng chục người bị day hay bị giam cầm. Tại Ba Lan, giới thể thuyết bị đàn áp vì mong một tự do tối thiểu. Tại Việt Nam, hàng ngàn người bị day dọa vì ước mong tự do sống một đời sống tối thiểu.

Điểm quan trọng nhất là cái chết của Jan Palach đã gieo mạt cho nhiều lý thuyết gia Mac-xít. Cho đến năm 68 họ vẫn tin tưởng sự có thể của một chính sách cộng sản "nhân bản". Đối với họ những biến cố tại Hung Gia Lợi chỉ là một "lỗi lầm" tai hại của các nhà lãnh đạo Nga số non non cần phải tạo uy quyền sau cái chết của Staline. Nhưng "mùa đông của thành phố Prague" đã chứng minh rằng cộng sản phải đi đối với "dân áp".

Cộng sản nhân bản chỉ có thể có trong những cuốn sách của những người có nhiều lý tưởng hoặc những kẻ ngu dốt không dám nhìn sự thật. Năm 1975 một số người trẻ khác tại Việt Nam cũng đã bị lường gạt một cách dẫu đến như thế. Họ còn dẫu hơn khi Phạm Văn Đồng tuyên bố rằng Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam chỉ là công cụ của Hà Nội, rằng "thành phần thứ ba" chỉ là lá bài để lôi kéo những kẻ lý tưởng không chịu nhìn thực tế.

Jan Palach đã chết vì bị lường gạt. Jan Palach đã chết vì tin tưởng một chuyện không bao giờ xảy ra tại 1 quốc gia cộng sản. Mong rằng cái chết của Jan Palach không hoàn toàn vô ích đối với mọi người còn đang sống trên thế giới. Mong rằng cái chết của Jan Palach chỉ cho mọi người chớ đứng để tranh đấu cho tự do, đặc biệt cho những người Việt Nam.

ĐINH THIẾT CÁN

Gia chánh

BÀ TUYẾT ANH

THIT HEO QUAY BÌ GIÒN
Lần này chúng tôi xin chỉ cách làm heo quay bì giòn, thế theo lối yêu cầu của Bà DELEVAUX ở Castres. Xin quý vị tiếp tục gửi thắc mắc về Gia Chánh kèm theo PHIEU PHỤC VỤ BAN ĐỌC về toà soạn chúng tôi rất vui lòng được giúp ích quý vị và thành thật cảm ơn quý vị đã chu tâm theo dõi mục Gia Chánh này. (Xem phiếu ở tr.3)

VẬT LIỆU
1 miếng thịt ba rọi ngon cỡ 1 ký
1/2 muỗng cà phê muối
1 muỗng cà phê chao đó
1 muỗng cà phê rượu thơm *
1 muỗng cà phê xì dầu
1 chút bột ngọt, tiêu, ngũ vị hương, bột ngọt.

CÁCH LÀM
Rửa thịt sạch, khía thịt làm 4,5 khúc, chỉ cần khía đến lưng chừng thịt để phần mỡ còn dính với da. Trộn đều các gia vị, xoa khắp miếng thịt trừ phần da. Lấy giấy bọc lại cho thịt ăn khớp nhau. Lấy giấy lau khô da. Lấy một gói muối đỏ, 1 muỗng cà phê đường (hoặc mật ong) 1 muỗng cà phê bột mì tinh hoặc bột năng (farine

de manioc), 1/2 cà phê thạch cao hoà với nhau rồi xoa đều trên da heo. Để từ lạnh vài giờ cho ngấm. Đốt lò trước 5, 10 phút cho nóng. Bỏ thịt vào lò độ 20, 30 phút, ưp mặt thịt ở dưới, da ở trên. Sau đó, lật ngựa thịt lại, vụn bột lửả thì da mới chín giòn. Chên nhất là đặt thịt trên vỉ (vì của lò có những thanh sắt và lỗ giữa các thanh sắt). Dưới vỉ để cái khay để hứng mỡ chảy xuống. Như vậy da sẽ giòn (đùng bao giờ đặt thẳng thịt trên khay). Của lò để hơi hé, thì thịt sẽ không bị (giống như khi ta nướng thịt ngoài trời) Muốn da giòn thêm nữa, thì trước khi nướng, để rất ít dầu vào chảo Tefal chiên da lại.

RƯỢU THƠM ƯỚP THỊT
20 cây đinh hương (clou de girofle), 5 tai hoa hồi (anis), 30 hạt tiêu đen, một thìa quế ngâm trong 1 lít rượu eau-de-vie khoảng 45 cho. Ngâm lâu càng tốt. Rượu thơm này có thể dùng ướp các thứ thịt nướng như heo quay, thịt vịt hoặc dùng khi xào cua, và xào các thứ thịt khác rất ngon.

tràng **TUỔI XANH**

TRUNG THU _ TRUNG THU _ TRUNG THU

Đối với trẻ em Việt Nam một năm chỉ có hai mùa: mùa Tết Nguyên Đán và mùa Tết Trung Thu.

Ngày em còn ở Sài Gòn, cứ đến Tết Trung Thu thì em lại có cái thú được Ba em đưa đi coi đèn. Đến tháng tám đèn đã bày bán và lồng em đã thấy nồn nao. Mỗi buổi ba đi làm về, em lại ngược mắt nhìn như muốn hỏi bao giờ bố con mình đi coi. Ba cứ thần nhiên như không, lần lúc em giận ba quá khùng muốn chơi với Ba nữa. Thế rồi giữa lúc em ít chờ đợi nhất Ba gọi Bê đầu búa này bố con mình đi coi đèn. Em vỗ tay ầm lên, sao mà em thường Ba quá trời.

Ba đặt em đằng sau xe gắn máy chạy ra chợ Tân Định. Gió thổi mát rượi, đường phố nhộn nhịp khác thường, em quay bên trái, ngoài bên phải, đã mắt quá. Ba phải kêu lên coi chừng kéo tể.

Sau khi đi dạo mấy vòng trên đường Hai Bà Trưng, trước cửa chợ, Ba bảo ở đây mình coi cho biết thôi phải ra chợ Bê Thành mới lắm đèn đẹp.

Tối đầu đường Thủ-Khoa-Huân, Ba đi gửi xe rồi hai bố con lội bộ suốt mấy con đường Lê Thánh Tôn, Phan Châu-Trinh, Tạ-Thu-Thâu.

Toàn khu chợ Bê Thành là một rừng đèn, mỗi cửa hàng là một bộ hoa đèn, mắt em, chân em, tim em tung tăng nhảy theo với cảnh đèn nhấp nhô bay múa. Nào đèn ông sao nào đèn con bướm, nào đèn con cá, nào đèn con rồng, đèn tàu thủy, đèn xe tăng, đèn trái dưa, đèn hoa thị, đèn xếp, đèn kéo quân, đủ hình, đủ kiểu, không gian từng bừng màu sắc, chợ tiền trên trời chắc cũng chỉ vui đến thế này mà thôi. Em muốn hỏi giống đèn, em muốn lần ngụp trong biển đèn, Ba đi nhanh qua Ba đi!

Những hình như Ba đã có chủ đích. Ba chọn một cái đèn cá hóa long, ở tại sao Ba lại lựa đúng cái đèn minh thích nhỉ? Ba hỏi giá Ba mà cá, Ba trả mấy tiếng rồi mà nhà hàng chứa bán, nhà hàng biết có em đứng cạnh thế nào Ba cũng phải chịu mua hở. Ba bỏ đi sang hàng khác. Thôi! Trá

thêm một tiếng nữa rồi mua cho xong, đi Ba!

Rồi Ba cũng mua được một cái đèn vừa ý. Ba trả tiền, bà hàng trao đèn cho em. Em nhẹ nhõm đèn vào trong vòng tay, em ấp má em vào mặt đèn em hít dài hơi đèn, mũi hồ nấp quyen vào mũi bột màu.

Lần sao mà mang đèn về cho khỏi rách dây. Ngồi đằng sau xe gắn máy thì không xong, Ba kêu một xe xích lô đạp, đặt em ngồi lên nhẹ nhàng

với lồng đèn, rồi xe Ba đi bên cạnh, thỉnh thoảng Ba cúi xuống nhìn em, em ngàng lên nhìn Ba, hai bố con cùng mỉm cười. Hai bên đường mây duá lơ lửng thấy hai bố con nựng nhau, thăm rỏ rài, em hạnh diện về Ba em quá chừng.

Về tới nhà, mẹ bảo đừng thấp đèn vội kéo lỗ tay đánh cháy, đến ngày TẾT Trung Thu không có đèn bày cỗ. Chờ thế này thì em chịu

sao nổi. Em đặt con cá hóa long trước một bóng đèn điện rồi ngồi hăng giờ ngắm các hình vẽ rung rinh trên lồng đèn.

Cả đêm em thao thức không ngủ được. Có lúc em trơ dậy, lại ngồi bên cạnh đèn lấy tay rờ từng nan tre cho đỡ nhớ!

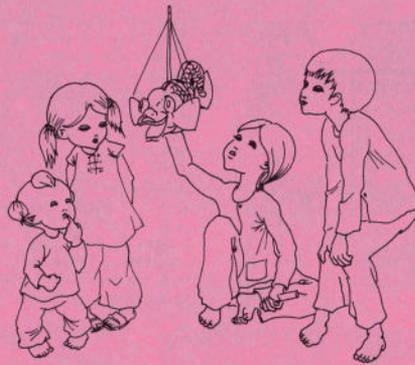
Rồi đến hôm rằm tối. Ba em trình trong đất một cây nến ngay ngắn giữa khung đèn, khoan thai chậm rãi. Hình đèn nổi lên trong suốt và lồng em nở bung với ánh đèn. Ba kể cho cá nhà nghe sự tích cá hóa long là chuyện con cá vượt được qua cửa Vũ Môn hoá thành con rồng, người xưa lấy sự tích đó khuyến khích học trò nghèo có chí đuổi mài kính sĩ, vượt những kỳ thi thử sức. Khó khăn mà làm nên danh phận.

Trước khi phá cỗ, em buộc đèn vào một cần tre, rồi cùng bé Tâm bé Thảo, và mấy đứa bạn thân rước đèn quanh lối xóm. Ánh đèn lung linh uốn khúc theo chân trẻ, tiếng guốc rộn rãng theo nhịp điệu bài hát tuổi thơ: Tết Trung thu rước đèn đi chơi, Em rước đèn đi khắp phố phường...

Có một năm, chúng em đang rước đèn vui về thì Việt Cộng pháo kích ở gần đầu dãy. Chúng em chạy tán loạn và các lồng đèn tắt phụt.

Sau biến cố năm 1975, gia đình em trốn ra khỏi nước. Với tết này là bốn Tết Trung Thu, em không còn được Ba đưa đi coi đèn...

coi đèn **TRUNG THU**

Bê út ít

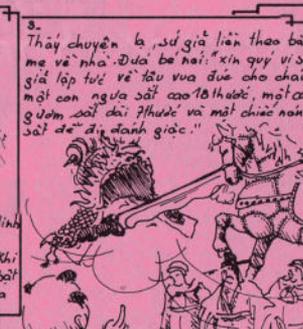
1. Dưới đời Vua Hùng Vương giặc Ân sang xâm lăng nước ta. Thế giặc mạnh như nước lũ, đi đến đâu gây chết chóc đến đó. Vua bèn sai người đi khắp trong nước tìm nhân tài ra đánh giặc cứu nước.

Phù . Đông Thiên . Vương

2. Tại làng Phù-Đông, quận Vũ-Ninh có một đứa bé đã ba tuổi mà chưa biết ngồi, chưa biết nói. Khi nghe tiếng sứ giả đến liền ngồi bật dậy và nói với mẹ: "Xin mẹ ra mời sứ giả nhà vua vào."

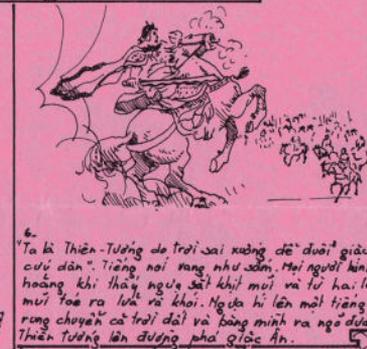
3. Thấy chuyện lạ, sứ giả liền theo bà mẹ về nhà. Đứa bé nói: "xin quý vị sứ giả lập tức về tâu vua đê cho cháu một con ngựa sắt cạo lông, một cây gươm, một đôi giày sắt và một chiếc nón sắt để đi đánh giặc."

4. Rải kinh ngạc, vua bèn cho thợ rèn ngay đêm đó ngay những thứ kể trên và mang đến làng Phù-Đông. Khi ngựa, gươm và nón sắt đến, đứa bé đã mẹ nó cho nó một nón cơm thật to.

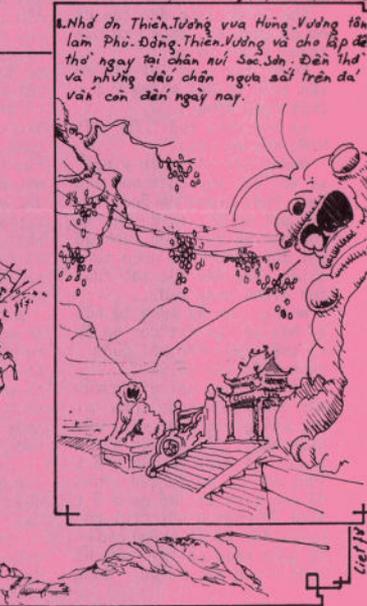
5. Đứa bé ăn hết sạch nón cơm, đứng dậy vươn vai một cái thì người dài như cao lớn. Tay cầm gươm, đôi mắt, nhay lên ngựa sắt làm liệt sự nghi như một Thiên-Tướng.

6. Ta là Thiên-Tướng do trời sai xuống để đuổi giặc cứu dân". Tiếng nói vang như sấm. Mọi người kinh hoàng khi thấy ngựa sắt khi mũi và tứ hải, mũi tỏa ra lửa và khói. Ngựa lại lên một tiếng rống chuyên cả trời đất và bồng mình ra ngỏ đưa Thiên-Tướng lên đứng phá giặc Ân.

7. Theo sau Thiên-Tướng quân ta đánh đâu thắng đó, giặc Ân lép chạy, lép chết, lép đầu hàng. Thiên-Tướng say dưới theo làn quân giặc đến chân núi Sóc Sơn thì biến mất.

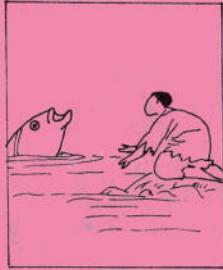
8. Như ở Thiên-Tướng vua Hùng Vương tôn làm Phù-Đông-Thiên-Vương và cho lập đền thờ ngay tại chân núi Sóc Sơn. Đền thờ và những dấu chân ngựa sắt trên đá vẫn còn đến ngày nay.

Ngày xưa có hai vợ chồng một nhà kia, chồng làm nghề câu cá, còn vợ chẳng làm gì cả, ngày ngày chỉ ngồi m ở ước được giàu sang. Một hôm anh chồng đi câu ngồi suốt buổi chẳng được con cá nào, đang lo trúa về phải nhìn dói, bỗng giun sóng nổi sóng lớn, một con cá to như cái nhà nhỏ lên khỏi mặt nước, lưng cá ánh lên màu xanh đỏ rất kỳ lạ. Anh chàng trông thấy hoảng qua, vớt cá cần câu cầm đầu chạy một mạch.

Về đến nhà anh ta kể chuyện lại cho vợ nghe, người vợ nói: "Cá thần đây. Mai anh ra, nếu gặp thì xin cá thần giúp cho một cái nhà mà ở".

Hôm sau anh chồng ra bờ sông ngồi câu, được một lúc cá thần nổi lên, như lời vợ dặn anh ta mạnh bạo lên tiếng: "Cá thần ơi! Tôi nghèo khổ lắm, xin cá thần giúp cho tôi một cái nhà để ở cho khỏi mưa nắng". Cá thần đáp: "Được. Cứ về đi. Mai sẽ có nhà".

Hôm sau tình đây hai vợ chồng anh câu cá thấy mình nằm trong một toà nhà rất nguy nga. Sung sướng quá vợ anh câu cá nói với chồng "Anh ơi! Bây giờ đã có nhà rồi, mai anh ra xin cá thần ruộng ruộng và trâu bò để mà cấy cấy".

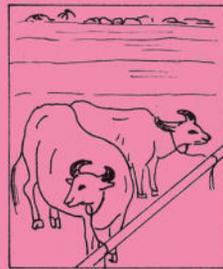

Hôm sau, anh chồng lại ra bờ sông để xin cá thần ruộng và trâu bò. Cá thần gật đầu. Sáng hôm sau ngủ dậy vợ chồng anh câu cá đã thấy một đôi trâu to và khỏe cột ở sau nhà, và trước nhà là một cánh đồng mênh mông.

Có nhà ở, có ruộng và trâu cấy rồi, nhưng người vợ vẫn chưa cho là đủ. Chị ta lại bảo chồng: "Mình bây giờ giàu có rồi, nhưng chẳng lẽ lại cứ làm dân thường mãi, mai anh ra xin cá thần cho anh một chức quan và xin cá thần vườn cây có hoa quả tươi tốt, cho ra về nhà quanh mãi được chứ".

Hôm sau anh chồng lại ra xin cá thần những điều vợ đã dặn. Cá thần gật đầu, bảo cứ về đi rồi sẽ có.

Sau một đêm, vợ chồng anh câu cá đã thấy mình ở trong một toà nhà to hơn nhà cũ gấp ba, bốn lần, chung quanh nhà trâm hoa khoe sắc, thơm ngát mùi hương.

Từ đó, anh câu cá trở thành một viên quan to trong triều. Vợ anh ta cả ngày chỉ những thết mắng con đòi người ở. Nhưng làm quan được một thời gian người vợ lại nảy ra một ước muốn khác. Chị ta nói với chồng: "Bây giờ anh thờ nà xin với cá thần cho anh làm vua xem có được không, anh làm quan em thấy em cũng chưa thật sung sướng".

Nghe vợ nói đến chuyện làm vua anh chồng rất thích, liền mặc quần áo thật rách rưới, rồi chạy ra sông nói với cá thần: "Thần lay cá thần, vợ con nò bảo làm quan không sung sướng bằng làm vua." Cá thần gật đầu, bảo anh ta cứ về. Sáng hôm sau, tình đây, anh câu cá thấy mình ngồi trên ngai vàng, hai bên có rồng châu hổ phục gầm giáo sáng loà.

Anh đánh cá làm vua được ít lâu, một hôm trời nắng to nóng bức về cùng, chị vợ đã bắt bao nhiêu con hầu quạt mả vẫn không thấy mát, tức bực qua chị ta nói với chồng "Làm vua cũng còn kém Trời, mai bệ hạ ra nói với cá thần trao cho bệ hạ một pháp thuật để bắt trời mưa thì trời phải mưa, bắt trời nắng thì phải nắng". Cá thần đáp: "Được nhà người cứ về đi, ngày mai sẽ được như ý muốn". Anh câu cá về kể lại cho vợ nghe. Chị vợ rất sung sướng nói: "Thế là từ nay trên đời không ai hơn ta nữa".

Ngày chiều hôm ấy, anh câu cá ngủ trên kiệu ra sông. Một lúc thấy cá thần nổi lên anh câu cá liền nói: "Cá thần ơi, vợ tôi nò bảo làm vua nhưng còn thua Trời, như vậy là chưa thật sung sướng. Từ nay, cá thần giúp cho tôi có thể bắt trời mưa thì trời mưa, bắt trời nắng thì phải nắng". Cá thần đáp: "Được nhà người cứ về đi, ngày mai sẽ được như ý muốn". Anh câu cá về kể lại cho vợ nghe. Chị vợ rất sung sướng nói: "Thế là từ nay trên đời không ai hơn ta nữa".

Nhưng sáng hôm sau tình đây hai vợ chồng anh đánh cá không còn thấy lâu đài cung điện nữa, chung quanh lại là cánh cù xạc xỏ, túp lều xiêu vẹo, mấy cái quán áo rách nát và vài chiếc cần câu như hồi trước.

truyện cổ tích . truyện cổ tích . truyện cổ tích . truyện cổ tích . truyện cổ tích

ĐƯỢC VỚI ĐÒI TIÊN

Em lặng yên ngồi n g ấ m chiếc lồng đèn con cá ba màu mìn về cho em. Chiếc lồng đèn thật đẹp, thật long lẫy, sao không còn đủ sức để thu hút em vào cuộc vui của tất cả các trẻ em mới đi thu về như ngày nào năm trước...

Em thật sự đã lớn, đã chán các trò chơi, ngay cả chơi lồng đèn! Hay... chiếc lồng đèn đã không làm em hồi lòng?

Không! Em vẫn còn bé tí teo, còn học tiểu học, còn tập làm toán với viết chính tả!

Còn chiếc lồng đèn con cá, em đã chọn kỹ, chọn từ nửa tháng trước cơ mà!

Nhưng tại sao? Tại sao em vẫn thản nhiên, không m ở t chút rung động?

Em xin chịu thôi! Em hết hiếu nời em rồi!

Những bất chợt một ý nghĩ xa xôi vừa nảy ra trong đầu em... Phải chăng em đang thì-êu một người, thiếu nỏ Xu, con bạn bé bỏng bên cạnh, để hai đứa cùng khoe nhau từng chiếc lồng đèn sắc sảo, từng con giống ngây ngô...

Những... em đã từng tự hứa, tự hứa sẽ "oa xít" con bé ấy ra thật lâu, đến mãi muôn ngàn kiếp sau cơ mà!

Và từ đó, hai giọng nước mắt bỗng tuôn trào trên mi em, hai giọng nước mắt của giận hờn... Câu chuyện h ở m trước lại quay về dẫn v ấ t lồng em... Xu-Xu tằm nhàn đã phụ tình em, bỏ em n ở t mình để chơi v với "túi nó". Xu-Xu độc ác đã không ch ở em, đã quên ngay cả "xít" một ch ở chơi u cho em! Xu-Xu đáng

ghét! Xu đã làm em giận giận thật rồi!

Em bị chặt tai, nhắm ngh- -iên đôi mắt, cở quên đi cuộc xích mích hôm nào! Nhưng tất cả đều là vô ích, vô ích...! Vì Xu-Xu vẫn hiện ra thật rõ ràng trước mắt em!

Em iê bước vào nhà với chiếc cặp nặng chừ, làm đổ mẫn cả đôi tay. Em vừa rời k h ở i trường lớp, sau buổi h ở c cuối, trước những ngày nghỉ Trung-Thu. Thành phố hôm nay thật rức rở và vui nhộn với màu sắc của hàng ngàn chiếc đèn, trong sự ồn ào như v ở chỗ của các hàng bán nướng bánh dẻo. Thành phố đã thực sự thay một lớp mặt mới vì tới mai đã là Trung-Thu!

"Tối mai đã là Trung-Thu!" Sáu chữ ấy gieo vào đầu em thật nhiều đau đớn! Trung-Thu năm nay em sẽ phải ăn t ế t một mình, trong một sự c ở độc mệnh mông... Sáng hôm nay Xu-Xu đã chẳng giận đố quay mặt, không nhìn em nữa lagi. Và riêng em, em cũng không sao khỏi những c ó lúom nguyệt thật đã man, tàn bạo đó!

Buổi trưa đến thật êm, trong ngon gió đầu mùa, đang ra cá lính hồn thành phố ngừ Chỉ mình em vẫn trần trọc, thao thức, không tài n à o nhắm mắt! Em lên me, se sẽ nhảy ra khỏi giường, rón rén bước ra vườn sau...

Cái thú chơi lồng đèn và con giống đang đến thật chêm, chêm như ngon gió h ở g may. Em mê man xếp lại c ở giường như một người m e chăm con; hai con kỳ lân đáng tịn cần sẽ được em cho

làm lính để còn trông thành. Em sẽ để hai bà công xếp - xếp làm hộ tống, hộ - tống mang đĩa hoa quả thơm ngon của em. Và sau đó, em sẽ nhóm lửa, để nhớ ngon lửa hồng bấc nhíp cầy giữa con cá và ngon nện, giữa ngon nện và lúden lồng. Cứ như thế, em ngồi mê mẫn thật lâu mãi đến khi có tiếng ào xào ở nhà bên cạnh.

Em ngẩng đầu lên, liếc qua nhà bên, thì ô hay! Cặp mắt em bỗng vấp phải ánh m ở t quen thuộc của nỏ Xu, qua khe hàng rào bông giấy!

Chắc hẳn Xu cũng như em, đang bày cở Trung-Thu c ở a hần!

...Mặt trời đã lên thật cao, hắt qua khe cửa s ở nhg tia nắng, sưởi ấm cá lồng em. Từ dưới nhà vọng l ề n

tiếng sắt rít của cánh công vữa kếp. Chắc mẹ đã đi chợ về và đang sửa soạn bánh để đem biếu? Em chưa kịp nghĩ nhiều hơn thì đã thấy bóng tối bao quanh, đưa đẩy em đến một con mộng thật dài, dài như chưa từng thấy...

Khi em thức dậy anh nằng ban mai đã tắt và chiếc công hồ canh tiếng đã chỉ 4 tiếng. Em vội vã tung chân bước vào phòng tắm. Giọng nước m á t lạnh xối trên da thịt làm em tỉnh cả người, quên cả giấc mộng mị vừa qua.

Hôm nay em sẽ có dịp làm đóm, diện chiếc áo dài hồng và đội giấy trắng tinh. Rồi em sẽ qua phòng bên, nHỒI thất hai chiếc bím tóc xinh và nỏ hồng lên mái tóc.

Em loay hoay mãi cho đến chiều, và chỉ vừa vận k i p vào vest TV xem Chởng Trính Tuổi Xanh Đặc Biệt Trung-Thu. Chởng trính năm nay hay lạ! Có cả màn múa quây quần bên lồng đèn, đến những đ i ệ u nhạc Trung-Thu mà em v ấ n thúởng ừ thích. Nhưng sao lạ ghẻ! Điều múa lờ cá chi làm em thêm rở trí, mà lòng em vẫn thế, vẫn thản thờ sao ấy!

Thảm thoát đã đến màn kịch kết thúc chởng trính. Chỉ nời nghe tên vở kịch lòng em cũng đủ quẩn đầu: "Hai người bạn". Em chẳng hiểu sao v ở kịch lại mang tên ấy! Em xem hết vở kịch, lòng càng muốn v ở tan thành rỏng mẫn. V ở kịch đã làm em xúc động ghẻ gớm qua câu chuyện của một cở bạn giàu đập con heo đất lấy tiền mua tặng cở b a n

ghèo một chiếc lồng đèn để hai đứa cùng vui cùng Trung-Thu. Vở kịch đã làm em hờn then thật nhiều chi nghĩ đến con giận vớ lý với Xu-Xu hôm nào!

Phải chăng chị Hằng đã dành cho em ngày hôm nay để xin lỗi Xu, Xu-Xu thúởng yêu của em? Và phải chăng T h ở Ngoc trên cao cũng muốn Xu v ấ em, tiếp tục như ngày nào, sánh vai nhau nhảy nhót tới trường?

Chao đi! Bộ óc nhỏ bé của em đang muốn v ở tung ra làm đóm, qua những câu hỏi mà chỉ cở trời mới thấu đóc mà thôi!

Em lấy hết can đảm và nghị lực, hít một hơi thật đ ậ i chạy vừ ra vườn sau. Em vén cành hoa giấy nhìn qua nhà Xu mà nghe tim mình đập từng hồi. Em vào tinh gọi con bé thì ô hay... con bé đã đứng trước mặt em, nhón miệng cười thật tươi, để lộ rỏ hàm răng sún. Xu v ấ em chẳng nỏi đóc nên lởi, những ánh mắt của hai đứa cũng đủ để Xu hiểu em v ấ em hiểu Xu thật nhiều rồi! Và như trong l, cơn mộng tuyệt đẹp, hai đứa sẽ sửa mả mãi bên nhau qua cái mốc ngoéo thật dài nhưng thật lâu.

Đêm hôm nay trời sao đẹp, la lũng dưới ánh trăng rằm sáng tỏ... Xu và em nắm t ấ t chặt tay nhau, đ i theo đám trẻ con cùng xóm, rỏ đ ề n đ i quanh khắp phố.

Và xa xa tít tẩn trên cao, chiếc Hằng Nga và Thờ Ngoc không khỏi mỉm cười vớ h ấ i lòng.

BỨC THƯ

MINH ĐỨC HOÀI TRINH

ANH

Hãy anh nghe, anh sao hôm nay tôi lại "di cư" sang ngôi nhà mới này. "Tủ hai giai huynh đệ" mà anh, và đây cũng là một trong những khía cạnh của cuộc đời nói riêng và nói chung cả người Việt Nam chúng ta ngày nay. Từ trước vào làm nghề viết mướn, bán khai lý lịch để mua hỏi đã viết cho những báo nào? Chẳng bao giờ đủ chỗ cho tôi khai và ngày giờ này, số thẻ nhà báo tôi còn giữ có đến mấy chục cái, không kể số thẻ bị cháy và bị mất để lại ở quê nhà. Hôm nay nếu có mang thêm một cái thẻ nữa cũng chẳng sao, phải không anh?

Tủ đồ mất quẻ hướng, bao nhiêu người phải dọn nhà, phải đi việc, phải lênh đênh làm mồi cho sâu bọ, cho cá, sôm hơn cái số trời định, hay là số trời đã định họ phải như thế.

Ái báo kiếp nào xưa làm lính đi phá đền, phá chùa, phá nhà thờ... tiền của mấy ông con cháu nhà Chế Bồng Nga, Chế Củ, thì kiếp này phải làm cái thủ Việt Nam điều lệnh chủ cơ gì đầu. Câu giải thích thật dễ dàng, anh nên bắt chước tôi mỗi khi cơ duyên uất cho đỡ mệt.

Dầu sao, dầu ở trọ dưới mái nhà náo Bách Khoa, hay Hồn Việt Nam, hay Nhân Bản, hay còn gì đi nữa, tôi là cơ kỹ, là cảnh sây trốn gió, là Hoàng Đạo, là Nguyễn Vinh... cũng chỉ vẫn là một thủ viết mướn, cầm chữ, nhờ bẻ, ông bà chủ báo nào vô được là ăn chắc, thơm hồ hành hạ. Chủ nghiệp của nhà Phật đã được thể hiện rõ ràng, hầu anh cũng đồng ý. Tôi hay lấy câu hát của người để chứa lại mấy chữ: "Còn trời còn nước còn non"

Còn nghiệp còn bút ta còn làm thơ."

Nhưng mấy tháng nay tôi cho trí óc đi nghĩ hễ, trí óc thời còn thân xác thì phải đi làm việc trả nợ, chẳng biết bao giờ xong những không than vào đây, cơ thân thì cũng chẳng ai giúp được gì, hoặc chỉ toàn một thủ pháp thì về tiền chẳng dùng làm gì được.

Kể anh nghe, sau chuyến đi Thụy Điển về, hồi Văn Bút đã đi tìm triền được ba phần đường. Tự do ấy, bao nhiêu lần tôi viết thư gửi anh mà những bức thư đều bị xếp vào ngăn kéo, vì tờ báo ngày hôm đó đã lâu trước khi được mang đi chôn. Những bức thư không gửi mà tôi phải trả bằng một cái giá quá đắt. Tự an ủi rằng: điều linh lân cận, máu, thì dài, quần quai trong đêm, và những viên thuốc ngủ là phần số của chúng ta, một thủ công nghiệp khi mang phải cái bản thể (identite) Việt Nam thêm với cái biết nghiệp của riêng mình, thời thì ráng chịu.

Sang Thụy Điển, nếu anh nhìn tôi làm việc, chạy ngược chạy xuôi, có nhiều lúc bị gọi lên trước máy phát thanh để điều khiển, có nhiều lúc tự mình xin lên nói vì cần phải nói, không thể ngồi đây mà chờ sung rụng, nếu anh theo giới chức anh sẽ thường, bao nhiêu người có đi đều kiên trì nhìn lẫn nhìn mình mà chẳng làm gì cả.

Người Thụy Điển trong một buổi gặp đã bảo thẳng vào mặt: "Với chúng tôi, quý vị không còn nữa". Câu nói theo giới tôi ngày đêm, và sẽ còn theo mãi. Tôi muốn nhân hôm nay than với anh và cũng nhân với tất cả các bạn, những ai cùng chung một chí hướng, từ tuổi lên ba đến tuổi chết rằng chúng ta phải làm sao để chứng minh cho họ thấy, họ nghe, họ biết, sự tồn tại của chúng ta. May mà chúng ta cũng không đến nỗi mất mình. Cái động từ "exister" này phải được chia bằng tất cả sự cố gắng của mỗi người chúng ta, anh có đồng ý?

Mang tiếng sang Thụy Điển ở sau ngày mà bây giờ ai hỏi gì cũng chẳng biết. Những buổi được đi ăn đi chơi thì mình phải đi họp báo hoặc có những tờ chức này tờ chức nọ muốn gặp. Một nhân vật trong ban tổ chức tọa án Russel chẳng hạn, đi tìm gặp sau khi đi cuộc họp báo và ngày mai có tờ Svenska Pabladet đăng bài các vấn đề về nói về tư nhân nước họ. Ông ta nhất định đòi gặp, thế là phải gặt bó hết những chuyện ăn chơi để đi nói chuyện với người ta.

Suốt ngày ở hội trường, ngay cả con thuyền Viking diễu hình nhất cũng không có thì giờ xem. Bài truyền hình Thụy Điển đi tìm một thí sinh phải nói A Đông mà tìm không có, vì các tham dự hội viên toàn là viết văn hoặc làm thủ khác. Vợ được tôi, thế là đầu có "exister" hay không, chiếc áo dài và ngón viết Việt Nam vẫn còn đó, để cho mọi người phải nhìn, phải nghe.

Tôi chọn bài Lời ca của đất, tiếc rằng thì giờ gấp rút không có anh để hỏi ý kiến, hai giờ sáng tôi phải thức dậy, dịch ra để đưa cho họ, từ tiếng Việt sang tiếng pháp rồi lại từ tiếng pháp sang tiếng Thụy Điển thì hỏi anh còn lại gì nữa. Thế mà lúc trình bày xong, trước mấy truyền hình tôi đọc nguyên văn, một người ra đọc bằng tiếng Thụy Điển, có bao nhiêu người đến khen và bảo là hay hơn nguyên văn. Đại Ban Mạch đến dành ngay, hẹn trưa hôm sau, họ để cho tôi nửa giờ để phỏng vấn và đọc thơ, cũng phải thế ấy, được dịch ra tiếng Đan Mạch. Họ hỏi tôi có phải đã nhìn thấy mình qua mảnh đất đó không, và hai câu: Tôi nghiệp em bao nhiêu năm khói lửa

Mãi hận thù quen rồi chuyện yêu đương
Cớ phải là nơi cho chính mình không? Trả lời sao anh?

Sau đó còn có một hai tờ báo đến phỏng vấn, một thủ mình tình bất đắc dĩ thật là vất vả, vì mình đâu có phải đi với mục đích ấy. Báo hai có nhiều bà đi chơi đêm ra bực mình.

Nếu anh chứng kiến các bà ấy xuýt xoa vì quen mang theo đôi giày để cho nó đi với chiếc áo, và mình vì đã không mặc chiếc áo vì có một bà khác cũng mặc giống như thế. Có một bà hỏi tôi, sao nghe mà biết ăn mặc hợp thời trang thế. Tôi chỉ cười bỏ rằng các bạn của tôi khi gửi tôi đi, đâu có muốn để cho tôi phải thua kém ai. Thật ra tôi chỉ cần biết cách một chút còn thì chiếc áo dài đã có đầu tất cả. Nhân đây xin gửi lời cảm ơn một bà bạn cho hai chiếc áo dài để cơ mà đi dự hội nghị.

Về lại Paris, tôi đã cùng với các anh em thành lập xong hội Văn Bút Việt Nam Hải Ngoại. Tiếng Pháp nói dài hơn một chút vì theo quy tắc, hiện nay còn nằm trong khối văn bút lưu vong thế giới.

Bức thư này viết vào lúc 4 giờ sáng, có nhiều người hỏi tôi viết vào lúc nào. Thật ra thì lúc nào cũng có thể viết miễn là đừng nóng hoặc lạnh, hoặc đói hay no quá. Ở quê nhà tôi thức dậy 5 giờ sáng, làm luôn tới khi nắng lên, tới 10 giờ mới ngưng để rồi 8 giờ tôi khi thức dậy có thể làm đến 1 giờ đêm. Ngày xưa cây bút không những chỉ nuôi mình tôi mà còn nuôi luôn cả một lũ con nuôi năm bảy đứa. Bây giờ đến lượt tôi phải nuôi cây bút, một ngày nào đó nếu anh nghe tin tôi đi bành phở xin anh cũng đừng ngạc nhiên, vì văn hóa toàn là văn hóa chùa mà cuộc sống thì đâu có chùa được. Hiện tôi đi làm, để anh biết lòng gì? Thật mà mà, chẳng biết đêm mà nhân việc đi gửi quý cho người ta, phải cần thân chủ đêm sai thì nguy, vô kềm mà ca: Trường giáp quy lai hề, chỉ phải chịu mấy điều kiện, ăn xong không có tráng miệng là nghe tôi bắt chiếc Phụng Hoan vì thực khách của Mạnh Thường Quân, vô kềm mà ca: Trường giáp quy lai hề; thực vô ngữ (kiềm dài đi, ta về đi thôi ăn cơm không có cá). Tôi ca hát một chút, Trường giáp quy lai hề, thực vô dessert Món tráng miệng được đổi tên tự do. Thư dài chưa anh, thời hen anh thì sâu, bản quá, anh mạnh và xin đừng ngạc nhiên, xin hãy chấp nhận mọi sự đổi thay vì đó là số phận của chúng ta. Thăm tất cả.

M.Đ.H.T.

Lời ca của đất

Em đây mà
Anh, anh đi sao không quay đầu lại
Không nhìn nhau, không giương nhe bàn tay
Em của anh bao nhiêu lần sơ hãi
Từng đợt mìn bom từng hồi trẻ vùi thây
Hay nhìn em đi anh
Xin nhau cái nhìn đắm thắm
Xin nhau nu cười thiết tha
Đường Bắc Nam thắm thắm
Từng đoàn quân chen chúc lối tha ma
Đêm mờ hơi sương
Đi đâu anh, đi đâu,
Xin đừng đi nữa
Đỡ lại nơi đây cõi súng buông giùm
Tôi nghiệp em bao nhiêu năm khói lửa
Mãi hận thù quen rồi chuyện yêu đương
Em sơ lỗi
Mùi hôi tanh của máu đen, máu chết
Tôi mình anh rịn thắm xuống thân em
Trời đi này sao xác anh bề bề
Máu với bùn thay đêm âm chấn em

Hình hài em nhỏ bé
Sao hân lên thì t da
Rượu gan ai nở xé
Gỡ đá nào không nứt nở thương ta.

đường chấp nhận cuộc sống vong bản

Từ ngày bỏ cõi Việt Nam rồi vào tay nhà cầm quyền Cộng Sản, chúng ta, những người Việt không Cộng Sản đã nhìn thấy rõ bộ mặt thật của chính quyền hiện tại. Chúng ta trông thấy tận mắt nghe thấy tận tai tất cả cái xấu của một chế độ tiêu diệt con người, tiêu diệt dân tộc. Từ đó, một số lớn đã những tay, không ít thì nhiều, vào những hành động đối kháng, thấu hoạch được những kết quả không nhỏ suốt ba năm qua. Tại quốc nội những chiến công liên tiếp của kháng chiến quân nung nấu niềm tin của người dân vào một ngày mai tươi sáng. Đồng thời, tại khắp hải ngoại, các cuộc biểu tình, mít tinh, họp báo của Việt Kiều và người tỵ nạn phải bày cùng dự liên quốc tế thực trạng ở Việt Nam và đánh tan mọi âm mưu che dấu bưng bít của nhà cầm quyền Cộng Sản.

Riêng ở hải ngoại, tháng lợi thu được không nhỏ. Giờ đây dù luận quốc tế rất có thiện cảm với cuộc chiến của dân Việt để đánh lại ty do và thân phận của người dân Việt xấu số được mọi giới chú ý đến. Đó là một bước đầu lớn lao. Tuy nhiên, cuộc chiến còn dài và con đường giải phóng còn đầy chông gai, hiểm trở. Cũng có lẽ vì còn nhiều gian nan, nên một số người còn e dè, ngại ngại, chưa dám đến thân vào cuộc đấu tranh của dân tộc. Chúng ta phải nhắc lại cùng nhau "Đường đi khó

không khó vì ngàn sông cách núi, mà khó vì lòng người ngại núi e sông."

Khi lòng người còn ngại thì công việc còn muôn vàn trắc trở, những khi tâm đã vững thì sẽ núi lập sông công dễ.

Chúng ta cũng nhắc thêm vì đây là cuộc chiến của lẽ phải chống lẽ trái, của chính nghĩa chống bạo quyền, cho nên kết quả không cần phải suy luận chúng thấy rõ sẽ đến một cách đương nhiên và chắc chắn. Tuy thế, khiên cho dân Việt sớm hết khổ đau ngày nào là lợi ngày đó. Cho nên, cần phải sớm, huy động được sinh lực của mọi người, mọi giới và sự đóng góp của những người giỏi dạy còn lãnh đạo quá thật đáng quý.

Chúng ta phải bỏ được mặc cảm tự ti, dẹp tan cái thành kiến sai lầm cho rằng chỉ thiên tài mới biết rung động, mới biết thương người, mới biết yêu nước. Tất cả chỉ là những danh từ rỗng tuếch nếu không có hành vi đi kèm. Điều cần thiết là đứng trước cảnh trái mắt, trái tai, phải có nghị lực để nói lên lẽ phải, để lên án những kẻ dùng danh từ mỹ miều ngụy trang hành động xấu xa nhất.

Chúng ta hãy giúp nhau đứng vững bụng xuôi và để dang chấp nhận cuộc sống tha hương và vong bản vì có hội đóng góp cho quê hương đã đến. Một hành động cụ

Vài giông cho trại Migenne

(Tiếp theo Tr. 7.)

chấp. Xung quanh là màn đêm tịch mịch như gợn lên hình ảnh của núi rừng xa cũ. Dưới ánh lửa trại bập bùng, các toán lần lượt trình bày màn kịch của toàn đội kết-thức cuộc chằm điếm, sau các cuộc chơi như gánh nước, vắt nước nháy cột chân, chơi sên rai lại được một dịp cuối. Họ bực với những màn làm - cầm của mọi toán với đề tài do ban tổ chức trại qui định. Đó là "Ông nói gà bà nói vịt".

Bốn ngày trại trôi qua nhẹ nhàng, êm đềm như mùa hè rảnh rỗi. Cả bọn trở về mà lòng còn tiếc nuối. Anh trưởng ban sinh hoạt bậm với vài tấm hình bãi đất trống còn lại sau mấy ngày trại để làm kỷ niệm, như là chụp chậm một tí thì dư lượng đó sẽ tan biến đi. Trên xe buýt trở về Paris, lại một dịp hát hồng tưng bừng. Nói bắt cứ gì và hát bắt cứ bài nào. Lại có cả một đài phát thanh Sài Gòn, từ trường trình Việt Nhi cho đến xô-sô kiến thiết.

Đang cùng nhau vui đùa thỏa thích, ngòi đèn lúc trở về với căn phòng nhỏ, lo những công việc cho ngày mai sao mà ngao ngán! Cả bọn cảm thấy con lười lười, yêu cầu về nhau danh thêm một chậu bông chuyên vào 6 giờ chiều, mặc dù thân thể đã rã rời. Thế là sau kỳ trại Migenne này, ít ra phải đoàn bóng chày của Paris cũng thử nhận thêm một vài màn rật non cho kỳ đại hội thể thao Âu Châu sắp tới!

MỘT TRẠI - SINH

thể nho nhỏ cũng là một viên gạch xây dựng xã hội tương lai. Một lời nói làm sáng tỏ chính nghĩa cũng là một bước tiến trên con đường về tổ quốc.

Nói tóm lại, chúng ta hãy giúp nhau giữ vững niềm tin kiên trì đi tới quãng đường dài. Đó là những thắng lợi trong chúng ta. Và cũng là những thắng lợi quyết định trên chiến trường Cộng Sản.

NGUYỄN VU

tôi chép BÀI THƠ

Tôi chép bài thơ buồn thật buồn
Khóc chôn thân phận của quê hương,
Khóc thương đất mẹ nghìn đau đớn.
Giặc đỏ tràn về trên quê hương.

Tôi chép bài thơ thường thật thường
Thường cây thường cỏ van con đường.
Thường hoa mới nở trên vành nón
Cỏ nữ sinh viên của Sài Gòn.

Tôi chép bài thơ với ngàn ngùi
Tiếc thương đất nước Việt Nam tôi,
Ước mong hai tiếng hòa bình tới.
Ngày đã thanh bình lại chia phối.

Tôi chép bài thơ ở đất người
Vội giông đứ lẹ ủa trên môi
Để lòng đất nước quay đầu lại
Tôi sẽ về thăm quê hương tôi.

NHẬT PHƯỢNG.

hồi bốn

(tiếp theo kỳ trước)

Dưới ánh trăng vắng vắng, cây Hồng như nổi bật giữa muôn loài. Một làn gió nhẹ thổi qua, cây lá nhẹ rung như gió tay vẫy chào mọi người, và xác nhận lời nói của Biên Sinh.

Tiểu Lục hô to : Hồng Hoa đại nương vạn tuế ! Lê minh chủ vạn tuế !

Cả hội trường bắt chiếc Tiểu Lục hô theo.

Biên Sinh sung sướng, hân hoan đón nhận tiếng tung hô của đồng bạn, đổi cho im lặng trở lại, chàng tiếp : - Nhờ có Hồng Hoa nên tâm trí chúng ta được soi sáng, chúng ta phải chung thành với Hồng Hoa thế giới, phải coi ý muốn của Hồng Hoa Đại Nương là tuyệt đối. Kể nào có ý tưởng này nó sẽ bị trừng phạt nặng nề. Tráilại người nào có công phát triển việc trồng hoa, vun sới cho cây tươi tốt sẽ được tuyền dương, cần nhắc đến những chức vụ then chốt... Tam thời tại hạ giao công việc cho Tiểu Lục huynh để đảm trách anh em phải nhất nhất tuân hành theo như Tiểu Lục huynh để đây chủ trì.

Trong hội trường một vài tên run động tâm thần số Tiểu Lục dựa thể trả thù riêng vì họ và Tiểu Lục vốn có một vài xích mích trong cuộc giao tế hàng ngày .

TÂN LIÊU TRAI SỬ!

HỒNG HOA TÌNH SỬ

Những nhớ gähn gũi với Hồng chiết cành nên tâm cố cũng giao hoạt, họ bèn xúm lại công kênh Tiểu Lục lên cất tiếng hoan hô để mua chuộc. Tiểu Lục sung sướng để mặc họ công kênh đến bên cạnh Biên Sinh. Đất y xuống đất rồi, họ khúm núm lui về đám đông. Riêng có Lý Sinh lặng im, không thốt nên lời nào.

Tiểu Lục hướng về phía Biên Sinh cất tiếng, đôi giọng bình bộ :

- Tiểu sinh chân thành cảm tạ Lê minh chủ đã có lòng chiếu cố, tiểu sinh nguyện đem thân trâu ngựa để đền đáp ơn tri ngộ của Lê minh chủ.

Quay trở lại đồng bạn, y tiếp lời :

- Lê minh chủ đã có lòng tín nhiệm ủy thác cho tại hạ trong trách nhiệm hành anh em trong Đạo, tại hạ mong rằng anh em nhất nhất tôn trọng luật lệ trong Đạo để tại hạ khỏi phải dùng những biện pháp cứng rắn . Thoạt đầu, anh em tu học lại thành từng đội, mỗi đội ba người. Trong đội người nào trồng Hồng được xanh tốt trở nhiều bông thì được làm đội

trưởng. Cứ ba đội họp thành liên đội. Đội trưởng nào có công chiết cành phổ biến Hồng Hoa thì được làm liên đội trưởng. Và cứ thế lên đến Đoàn, Tiểu Đoàn v.v... Các đội trưởng, liên đội trưởng, liên đoàn trưởng có bốn phân phần báo cáo thường xuyên với tại hạ về hành vi, công tác của cơ sở mình không được thiếu sót một điều nào...

Y thao thao bất tuyệt toàn những biện pháp tình vi để kiểm soát đạo chúng. Xong đâu đó, y yêu cầu mọi người quy xuống làm lễ tuyên thệ trung thành với Hồng Hoa thế giới.

Kể từ ngày bọn mê hoa hồng tụ họp thành Hồng Hoa Đại Đạo, thế lực của chúng khngngớt lớn mạnh lan từ vùng họ qua vùng kia, đi đâu cũng thấy Hoa Hồng.

Đội sau chính sự chép rằng "Thủ đoạn của Đạo chúng Hồng hoa đại đạo rất ác độc Vãng nào có Hồng hoa che' ngụy thể xã hội suy đồi, luân lý đang sệ. Dân chúng sống trong sự sợ hãi thường ngày Rất đông gia đình có phướn tiện hoặc không bị ràng buộc phải bỏ quê cha đất tổ' bôn

ba đi xử khác. Những người kèm may mắn ở lại, muốn sống yên lành, phải giả ngây giả diếc ngờng mờ hoa Hồng, trong khi đó họ giấu kín bữa hộ mệnh trong người để tránh khỏi bị Hồng hoa quyền xử vào con đường tăm tã quỉ mi. Một vài người kháng khái tìm cách đào chúng Hồng hoa. Họ nước thầy phù thủy về lập đàn chay phủ ếm, những vụ hành động lễ tế, thêm nữa là thuật của Hồng hoa quẻ la lũng tình điều nên thầy phù thủy phải cuốn gói bỏ chạy, còn những người chủ trưởng thì bị đạo chúng hành quyết ghê rợn... Rốt cuộc dân chúng im hồi lặng tiếng, không ai dám ra mặt chống đối Hồng hoa cả. Riêng bọn thanh niên mê hoa hồng, trước cách phân chia cấp bậc mới của Tiểu Lục, bèn thi đua nhau lập công, chúng đồ dả mọi thủ đoạn nhằm hiềm giết hại lẫn nhau để đoạt được súng di của Hồng hoa. Nhiều tên vì muốn cây Hồng trong vườn của mình lớn mau đem bón rất nhiều phân, để đầu phân không hợp nên cây Hồng bị hư rễ, sinh nhai đáo nguộc, họa tàn, lá rụng. Không những không được

thăng chức mà còn bị đạo chúng đưa ra xử tử vì tội làm hao tổn Hồng hoa -Nhiều tên quyết gian manh, một mắt chăm sóc cây Hồng nhà mình, một mắt đêm đêm lén lút sang các vườn bạn dùng dao rạch cây để nhả Hồng hao tổn, cảnh lá không xanh tốt như của mình hầu không ai tranh quyền đoạt chức . Thêm chỉ có tên càn de độc hờn, thả sâu để tàn phá cây Hồng vườn láng giềng là m nhiều người bị chết oan... Nói tóm lại từ trên xuống dưới bọn đạo chúng Hồng hoa sống trong nỗi nghi ngờ , ngoài mặt thì lo nình sợ , những trong lòng chỉ tìm cách hại lẫn nhau...

Nói về Kha Tử Lạp quốc năm đó, nội chính càng lúc càng rối beng, chiến tranh chi' nổ ra một ngày hai là bùng nổ. Dân chúng trong nước ta thân, khổ cực. Thế rồi việc gì phải đến đã đến. Niềm thấp tí thước ký nguyện cần đại chiến tranh lan tràn khắp nơi...Quốc vương Kha Tử Lạp cũng gửi quân đội hoàng gia tham chiến. Thanh niên đến tuổi phải tòng quân giết giặc ít người được trở về nguyên vẹn... Sự cực khổ của dân nghèo lên đến cùng cực.

Lúc đó thế lực Hồng hoa đại đạo đã mạnh mẽ lắm , chúng tung người đi khắp nơi cổ võ hoà bình. Dân chúng chưa hề sống dưới sự áp chế của Hồng hoa, nghe nói hoà bình, hết khổ đau thì dai dột nghe theo nên chúng mấy lúc thế lực Hồng hoa lan tràn khắp nước.

Đến niên thấp thất, Biên Sinh đem đội ngũ Hồng hoa đại đạo tiến chiếm kinh đô, thế quân mạnh mẽ như chế tre. Qua năm sau Biên Sinh cho người liên lạc với ngoại quốc ký hoà ước để rảnh tay đối phó với quân đội hoàng gia. (Lúc đó quốc vương thấy nỗi da đoạ của Hồng hoa đại đạo bèn tìm cách ngăn cản, nhưng đã quá trễ). Quân binh hai phe đánh nhau trên khắp nước, thắng bại chia phần, thầy người chết đầy đường.

Theo đúng kế hoạch của Hồng Hoa nương, Biên Sinh cho người ám sát Quốc vương và hoàng gia. Nhi rảnh mặt đất, quân đội Hoàng gia cõng giáp, bỏ giẫm giáo đầu hàng...

Biên Sinh thắng trận hoàn toàn, lên ngôi, đặt lại tên nước là "Hồng Hoa liên quốc" tí xưng là chủ tế, tở' chức lại triều chính, đưa người thân thích lên giữ những chức quan then chốt...

Để diệt trừ mọi mầm nống chống đối, Biên Sinh ra lệnh tiêu diệt những phần tử dính líu xa gần đến Quốc vương. Ôi thôi, Kha Tử Lạp lúc đó không bỏ khắp nơi, thầy chết đầy đồng đấm không kể xiết.

Nổi lo sợ tràn lan trong dân chúng. Biên Sinh nhân một cuộc xuất d' thầy nghiệp sát lan truyền, chợt nghĩ lồi nhà sư già nổi Tây thiên tử, bất giác giết mình, thò tay tìm viên ngọc Minh Tâm. Những ngọc quý đã rơi mất từ lâu rồi. Chàng bâng hoàng nhìn đạo dác chúng quanh .

Đột nhiên một luồng hơi nóng dâng lên, Biên Sinh nhận thấy có làn sóng ngĩa bất tĩnh. Quân hầu hoàng sơ vức chàng lên xe về dinh. Tin đột mình chủ Hồng hoa đại đạo bị de đoạ tính mạng lan tràn nhanh chóng. Đạo chúng Hồng hoa hoang mang chổ' tin đ...

(Còn tiếp)

TRIỆU ĐƯỜNG CỬ SĨ

Ngẫm chuyện xưa Nói chuyện nay

NƯỚC NGU VÀ... CHUYỆN NGU

Đôi Đồng Châu có hai nước Quốc và Ngu nằm cạnh nước Tấn. Nhờ giao hữu nhau cho nên mặc dầu nước Tấn vẫn làm họ xấu hổ nhưng chưa làm gì được. Một hôm, Tấn Hiến Công lại học triều thần bày mưu kế để đánh chiếm nước Quốc.

Quan Đại Phu Tuấn Túc mới tâu: "Tôi có kế, có thể chiếm cả hai nước Ngu và Quốc". Tấn Hiến Công hỏi : " Kế gì ?"

Tuấn Túc tâu : "Ngu và Quốc hai nước giao hữu nhau, nay ta đem lễ vật mà lo lót cho nước Ngu, miễn đường sang đánh Quốc. Hễ nước Ngu nhận lễ vật cho mệnh đường thì sẽ không sang cứu Quốc. Mà Ngu không cứu thì Quốc mất. Khi đã lấy Quốc rồi thì Ngu muốn lấy lễ nào chẳng được?"

Tấn Hiến Công : "Nay phải lấy lễ vật gì để dâng cho Ngu để mệnh đường ?"

Tuấn Túc nói: "Nếu không dùng báu vật thì khó cho nước Ngu chấp thuận. Vây Chi Công phải hy sinh vài món quý của mình. Vua nữ ở nước Ngu thích nhất ngọc quý và ngựa. Nay Chi Công có ngọc Tây thiên tử và ngựa Khuất San, xin đem hai món ấy cho nước Ngu, xắt đứt thành công".

Tấn Hiến Công đã giữ y i tiếc của quý. Tuấn Túc mới nói thêm : "Chiếm hai nước Quốc và Ngu là chuyện lớn, Tiếc ngọc và ngựa là một chuyện lớn. Và lại, khi chiếm được nước Ngu rồi thì Ngu và ngựa lại trở về tay Chi Công".

Tấn Hiến Công có mừng mà sai Tuấn Túc thi hành y kế. Vua nước Ngu vì ham của báu của nước Tấn, không chịu nghe lời can gián của hai hiền thần Cung Chí Kỳ và Bá Lý Hệ. Quả nhiên, nước Tấn chiếm nước Quốc một cách dễ

dàng. Vua nước Quốc phải bỏ nước mà chạy. Khi chiếm xong nước Quốc, Tuấn Túc không đem binh về Tấn mà lại đóng bèn thành nước Ngu, giả dục, xin dõn binh đường bệnh. Vua Ngu tưởng thật.

Tháng sau, Tấn Hiến Công lại đem binh đến. Vua Ngu đem binh ra thành tiếp đón, thì thừa dịp Tuấn Túc chiếm luôn thành, bắt cả vua tới nước Ngu.

Câu chuyện trên đây đã xảy ra cách đây hơn 2500 năm. Ai cũng tưởng rằng bài học này đã được các chính trị gia về sau đã học được. Nhưng thật ra, lịch sử là một cuộc tái diễn không ngừng. Cứu đây đang sửa soạn xảy ra trở lại tại Đông Nam Á. Nhà cầm quyền Hà Nội, theo lời di chúc của Hồ Chí Minh đang tìm cách thức hiện mộng bá chủ Đông Nam Á. Quốc gia khó nuốt là Thái Lan. Để chiếm đoạt Thái lan, cần phải gây nội chiến tại quốc gia này.

Nhưng giữa Việt Nam và Thái Lan không có cùng biên giới. Quân đội CSVN cần phải qua Lào, cho nên Hà Nội muốn dùng Lào để qua Thái Lan.

Lần này, lễ vật không phải là một viên ngọc báu hay vài con ngựa quý. Lễ vật mà Hà Nội tặng cho quân Pathet Lào chính là quyền hành. Một lễ vật mà Hà Nội đã tặng s au khi miền đường lần thứ nhất để đánh chiếm miền Nam VN . Vì quá ham muốn quyền hành trong tay, Souphanouvong đã không ngần ngại mở rộng đường thành thang để cho Hà Nội thi hành được giai đoạn đầu của công cuộc xây dựng nên bá chủ Đông Nam Á. S au khi nó lẹ họ được nhận dân miền Nam, Hà Nội đã tở' chức cuộc đảo chính tại Vạn Tượng đưa Souphanouvong lên ả m quyền. Rồi cũng y như Tuấn Túc đã làm, Hà Nội vẫn tiếp

tục đóng quân tại Lào, để dự bị cuộc thôn tính Thái Lan.

Nhìn sự tiến triển của mọi việc thì người ta đã thấy số phận của xứ Lào. Trời nghiệp cho quốc gia và nhân dân Lào sẽ trở thành nô lệ trong 1 tương lai gần!

Mà cũng tội nghiệp cho tương lai của nhân dân VN ! Vì sao ? Vì...

"Lúc ấy Phủ Sai đang làm vua nước Ngộ. Phủ Sai vừa thả Câu Tiên, vua nước Việt về nước. Phủ Sai đang hăm dọa nước Tê để làm bá chủ, không nghe lời can gián của quan Tướng Quốc Ngộ Viên , lại giết Ngộ Viên.

Một hôm, Thái Tử Hữu , con Phủ Sai, do cơn xung mắng tên , vào cung ao quần ướt đẫm . Phủ Sai lấy làm lạ mới hỏi. Thái Tử Hữu tâu :

"Vừa rồi con ra chơi ở đầu vườn, nghe tiếng ve kêu ở trên cây. Con ve kêu rất há m hỏ, ngổ' mình đi bắt thành thỏi nh, ngờ đâu đứng sau có con bọ dũa đang rình chụp. Con bọ dũa rất ác ý vì sắp chụp được ve, ngờ đâu có con chim hoàng yến bắt bay liền sắp rình mổ. Con hoàng yến lại không biết con đang rình bắt nó. Bên cạnh con có cái hồ sâu, con ham bắt con hoàng yến tưởng nên bị trượt chân ngã xuống ướt cả quần áo".

Phủ Sai cười nói: "Mày cứ ham cái lợi trước mắt mà không nghĩ cái hại sau lưng. Thiên hạ chắc không ai ngu như mày".

Thái Tử Hữu tâu : "Thế mà thiên hạ còn có người ngu hơn: nước Lỗ là đồng đội Chu Công, lại n hợ' đức nhân từ của ông không từ tay đỡ chẳng hề tham vọng xâm chiếm lẫn bang. Thế mà nước Tề tự nhiên đánh đem quân đánh Lỗ, tưởng rằng lấy được nước Lỗ, ngờ đâu nước Ngộ đang dự bị đem binh đánh

Tề. Ta tưởng lấy được Tề , tưởng đâu sắp làm bá chủ , ngờ đâu nước Việt lại rình diệt nước Ngộ ta. Thiên hạ như thế, tưởng con ngu hơn chuyện con vừa bắt chim hoàng yến."

Souphanouvong vì ham cái lợi trước mắt (quyền hành trong tay) đã quên mất cái hại sau lưng (Hà Nội hiếu chiến) đã ngu không ken vua nước Ngu khi trước, đầu óc chỉ bồng con bọ dũa hay cùng lắm bồng con chim hoàng yến.

Những nhìn cái hai sau lưng xứ Việt Nam, thì không hiểu giữa Vạn Tượng và Hà Nội ai ngu hơn ai. Hà Nội lo hăm he chiếm nước Thái và nước Lào quên hẳn cái hại sau lưng mình là một dân anh vệ đại đang thức hiện mưu đồ thống trị hoàn cầu. Hà Nội quên rằng Nga Sô khi giúp VN không phải là vì đồng chí, mà chính vì Nga đang làm le muốn chiếm đóng VN.

Ý định của Nga Sô đã rõ rệt, thế hiện bằng can cứ hải quân ở Cam Ranh , bằng những sợi giây ràng buộc kinh tế và chính trị đang có giữa Hà Nội và Mac Tư Khoa. Một khi Hà Nội đồng chiếu Thái Lan và Lào, sẽ lợi ích của một quốc gia VN sẽ khỏ' còn với Nga Sô nữa. Lúc đó Lê Duẩn và Trường Chinh sẽ cùng với Võ Nguyên Giáp đi đ' đi thăm Tây Bá Lợi Á cũng như bao nhiêu nhà lãnh đạo CSVN Đông Âu đã phải làm trước đây vì trở thành vô dụng.

Nếu phải bắt chước người xưa, kẻ viết bài này phải cúi lên ba tiếng và khỏ' lên ba tiếng. Cúi lên ba tiếng vì nhà cầm quyền Hà Nội đã học được mưu của Tuấn Túc, học được cái khôn của Tấn Hiến Công. Khỏ' lên ba tiếng vì bọn lãnh đạo CSVN hiện tại còn ngu hơn cả Ngộ Phủ Sai, một kẻ vì ngu mà làm mất nước.

Và cuối cùng đành 1 tiếng nắc vì nghĩ đến tương lai nước Việt, ngày mai của dân Việt.

NGUYỄN THƯỜNG SÁCH

Thư tín

Bà N.T.P.H. (Villemaur-sur-Yanne) :

"Tôi vừa đi thăm trại tù nan Songkha Thái Lan.Sau đây là danh sách những đồng bào có thân nhân ở Pháp những bị lạc địa chỉ vì bị cướp lấy hết tất cả quần áo và hành lý.Kính xin ông vui lòng cho đăng giúp trên quý báo những đồng nhân tin."

1. Tìm chi TANG-THI-THANH - VAN, trước ở 223/5c Phan Đình Phùng, Saigon, xin liên lạc với em ruột TANG HOANG HAI, 29 tuổi, chez Rev. ROSDAL, P.O.B. 3, SONGKHA, THAILAND.
2. Tìm VU-THI-TU, có chồng tên Phan-Vinh-Tên, đi Pháp tháng 1-1978, xin liên lạc gặp với CHAU-VAN-CHINH, P.O.B. 3, SONGKHA, THAILAND.
3. Tìm anh MA-HAN-SU (trước du học Nhật, nay sang Pháp), MA-HAN-BO, MA-HAN-VAN, MA-SO-KHANH, MA-SO-NGOC (mới vượt biên). Xin liên lạc với em DU-THI-NGUYEN, P.O.B. 3, SONGKHA, THAILAND.

Ô.N.T.N. (Paris) :

"Trước hết tôi xin mạn phép các anh chị tranh đấu của các anh chị trong công cuộc đấu tranh cho chính nghĩa quốc gia của chúng ta."

Tôi nghĩ là đường lối chống ta càng phải đầy mạnh nhất là trong lúc này các ông bạn "Đàn Kê" sau thời gian du khách bên nhà đã, dù môn dã không, phải thức tỉnh trước sự thất phu hàng hiện nay. "Đã rồi đời lung cọng nền dân chủ". Những tôi nghĩ rằng lòng tâm cộng như trình độ trí thức của những kẻ thù cho là sinh viên của nước Việt Nam "tự do và độc lập của Bác Hồ" đang và sẽ đầy xéo họ mãi mãi.

Trong tuần san "Nouvel Observateur" tuần vừa rồi, có những lời thêu của người V.N. yêu thường một cách thiết tha quê hương đã không ngần ngại lên tiếng và cũng nhân dịp này, tôi xin phép có ý kiến đầu đồng góp cho công cuộc đấu tranh của chúng ta. Lúc này hơn bao giờ hết,

NHÂN TÍN

. Frère Pierre (Trần Văn - Nghiêm) trước đây ở Hà Nội, Huế, Đà Lạt (Adran và Đại Học Sĩ Phạm), Saigon, qua Pháp được tám tháng, nay muốn liên lạc lại với Hồ Sinh, Sinh Viên và ban cũ. Địa chỉ: 20 Raymond Bertout. 93700 DRANCY.

. Tìm người quen là Bà Trang (con dâu bác Sĩ Trung, trước mở phòng mach ở đường Le-febvre, Saigon. Người quay phim đám cưới của bà. Điện thoại : 869.12.53 .

PHÒNG CHỨA RĂNG

của Nha Khoa Bác Sĩ NGUYỄN QUANG LUONG đã rời về số : 12 Avenue Bugeaud, Paris 16e, Métro Victor Hugo. Tél: 727.04.12. TRƯỞNG HỢP KHẨN CẤP CÓ THƯỜNG TRÚC CHỦ NHẬT VÀ NGÀY LỄ. TÈL: 608.22.85. Điều kiện đặc biệt để đãi cho người Việt Nam.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO	GIÁ MỖI KỶ		
	1 KỶ	2 KỶ	3 KỶ TRỞ LÊN
RAO VẬT mỗi giông (trên 1 cột 5cm) tối đa 10 giông	5,00 FF	4,50 FF	4,00 FF
QUẢNG CÁO 1 ô 5cm x 5cm (trên 1 cột)	100,00 FF	90,00 FF	80,00 FF
QUẢNG CÁO 1 ô 5cm x 10 cm (trên 2 cột)	150,00 FF	135,00 FF	120,00 FF

CÙNG QUÝ VỊ ĐỘC GIẢ Nhân-Bản xin tràn trong thông báo cùng Quý Vị Độc Giả về số báo tới. Nhân Bản sẽ phải tăng giá báo . Trước tình trạng vật giá leo thang, chúng tôi buộc phải lấy biện pháp này, và mong rằng Quý Vị Độc Giả của Nhân-Bản sẽ thông cảm. Tuy nhiên, những Quý Vị nào gửi tiền mua báo dài hạn trong tháng 9 vẫn được hưởng giá báo hiện tại.

một cá nhân của chúng ta là một cán bộ thông tin của nước Việt Nam từ do hạnh phúc (với đầy đủ ý nghĩa của nó) hàng trình bày đường lối của chúng ta không những cho đồng bào mình nơi quê người mà cho tất cả người bạn Pháp trong tất cả các giới, nơi chung cho dự luận ngoại quốc. Một tuần báo như Nouvel Observateur được coi như là thiên tử, đã phải thức tỉnh. Tôi mong rằng hàng chục hàng trăm lao động trí tuệ sẽ được đăng tải trên tất cả báo chí Pháp."

Anh T.V.N. (Tân Tây Lan) :

"Vài hàng nối thêm về tình hình đồng bào mình ở bên này vui lắm từ mấy a, nhất là vụ đồng bào ta dân chào tên Đại Sĩ CS đến đây trình ủy nhiệm thư mới thật là ngạc nhiên. Vụ đó xảy ra hồi giữa tháng 6, mấy trăm đồng bào ta đã ở ạt kéo tới phi trường cảng biển ng, đường quốc kỳ ba sọc, biểu tình hô khẩu hiệu làm náo loạn hết sân bay. Kỳ giả Tân Tây Lan đến chụp hình lên loa, và hôm sau, báo chí "bán xù" đăng tin rất lớn và rất đầy đủ không thiếu một chi tiết nào cả, kể cả chi tiết về Đại Sĩ của nước VNHCN đã phải lên ra cửa hậu để tẩu thoát !

Thời đại quá rồi, xin ngưng bút ở đây và gửi lời khen ngợi cho tất cả các bạn trong to soạn. Chúng mình tạm thời chia cách nhau nhẹ tạo xin hẹn tại đây, gặp nhau lại trên những neo đường quê hương ..."

Anh T.T.H. (Hoa Thịnh Đốn) :

"Ngày 3-7-78, một buổi lễ truy điệu có luật sư Trần Văn Tuyên và các chiến sĩ đã bỏ mình cho lý tưởng tự do, đã được Hội Thanh - Đẩu Cho Nhân Quyền tại VN vùng Hoa-Thịnh-Đốn tổ chức."

Trong phần thuyết trình, người thấy trước hết là ông Ngô-Vương-Toại, chủ tịch Hội Thanh-Đầu Cho Nhân-Quyền tại VN vùng Hoa-Thịnh-Đốn, ông Nguyễn-Công-Hoan, cụ bà Đức-Thu, và được chú ý nhất là Bà Đạm-Phường, ái nữ của luật sư Trần-văn-Tuyên. Bà đã trình bày về quá trình đấu tranh của LS Tuyên và phát

CHIA VUI

Được tin anh Lê Chí Thiên và chị Vũ Thị Đoàn Dung kết duyên cầm sắt, toàn thể anh chị em trong Tổng Hội Sinh Viên Paris xin chân thành cầu chúc hai Anh Chị trẻ năm năm hạnh phúc.

biểu rằng cái chết của thân phụ bà và của bao nhiêu người chiến sĩ quốc gia khác đã đánh mạnh vào lương tâm của thế giới.

Đáng nói nhất trong đêm truy điệu này là sự kiện đại phát thanh và đại truyền hình đã tưởng tượng đầy đủ, khiến cho tiếng nói của chúng ta được loan ra xa hơn nữa."

Ô.H.T.K. (Lyon) :

"Đa từ lâu tôi muốn viết thư cho các bạn, nhưng tôi cứ muôn nản nã chờ xem những gì tôi muốn viết cho các bạn có thật sự đúng hay không."

"Điều tôi muốn nói là tôi rất đồng ý với cách làm báo và cách đăng tin tức của các bạn. Ngoài sự kiện tin tức phải xác thực, tôi thấy báo chí Việt-Nam phải đăng thật nhiều tin tức và bài bình luận về tình hình thế giới. Tại sao lại như vậy? Đó là vì trên thế giới hiện nay, không nước nào là một trường hợp ngoại lệ, tình hình của tất cả các quốc gia đều dính liền với nhau, và một mai kia, nếu chúng ta về cả được Việt-Nam, đó là nhờ thế giới đã thay đổi."

Vì vậy, chúng ta phải hiểu biết những biến chuyển tại những nơi khác hầu suy ra những niềm tin tưởng mới cho tương lai. Chúng ta phải rõ hiện trạng các xứ để biết rằng họ đang ở thời kỳ suy sụp, chúng ta phải theo dõi chính sách của các đại cường quốc để biết hậu quả gì sẽ xảy ra cho Việt-Nam, chúng ta phải nhìn tình hình các xứ chậm tiến khác để rút ra kinh nghiệm cho nước ta."

Trong mục tiêu đó, tôi rất cảm ơn quý báo đã mở mắt của tôi trên nhiều vấn đề."

BẠCH NGỌC

Nhà sản xuất thủ ấn Hoa-Việt BẠCH NGỌC

xin mời quý khách nhận thư : *GIỜ BẠCH NGỌC* gói lá chuối tươi, 30 F/ly - giá đặc biệt.

LAP XUỐNG BẠCH NGỌC mai quế lỏ vừa rẻ vừa ngon.

CÓ BÁN KHÁP CÀ NỔI. MUA BUÔN : TÈL 937.79.40.

RAO VẬT

. Cần bán hay cho mình một TIỆM ĂN TIỆM - TÀU 50 chỗ đầy đủ tiện nghi, khách sạn, có bar và hotel 9 phòng, gần sông Marne. TÈL: 933 02 48 từ 12g đến 15g và 19g đến 22g.

. NẾU EM BÉ GIẢI (LÀO, VIỆT HAY MIEN) KHOẢNG TỪ 4 ĐẾN 8 TUỔI KHÔNG CÒ GIA-ĐÌNH HAY CHA MẸ Ở BÊN PHÁP, CẦN ĐƯỢC GIUP ĐÓNG, ĐIỆN THOẠI SỞ: 073.79.01 SAU 20 giờ.

phượng ca

DÂN CA QUỐC NHẠC PHƯỢNG CA

35 AV. 8 Mai. 95200 Sarcelles PHƯỢNG OANH (giáo sư G.G.ẤN Saigon 64-75) phụ trách : - Các lớp ĐÀN TRANH và 5 AỒ tại Paris, Bruxelles, Sarcelles. Điện thoại: 566.72.86 chiều thứ 3, 5, 7. 990.93.56 sáng. - Cassettes Dân Ca, Đàn Tranh (hiệp chrome).

- Bãi bán, sách nhạc Phượng Ca (ký âm Tây Phương và cổ truyền) Muốn biết thêm chi tiết, xin gửi 1,20 FF tiền tem. Cần mua đàn tranh cũ và mới.

ĐI HÈ

Tôi vừa mới đi hè về. Từ ngày sang, Pháp đây là lần đầu tiên tôi đi hè. Gọi là đi hè cho sang chứ thực ra đi nghỉ hè, ngủ nhờ lều, và mỗi buổi ăn là một đôn dài bánh mì với thịt nguội. Tuy vậy chuyến đi đã cho tôi nhiều cảm nghĩ. Trước hết là thấy một sự trái ngược, mình vốn là dân miền Nam chan hoà ánh nắng mà bây giờ phải đi hàng ngàn cây số để tìm mát trời. Trong khi đó ở Việt Nam, mát trời bây giờ tôi xâm vì trước cảnh hè lừng chừng của dân chúng, trời đầu còn vui về gì mà chơi sáng?

Đọc đường, nhìn ra bên ngoài tôi luôn luôn liên tưởng tới con đường đi Vũng Tàu với những phong cảnh quen thuộc, xa lộ Biên Hoà với các nhà máy xi-măng, diên lục, nhà máy giấy, hay các ruộng lúa, công nhân bầy giờ làm chủ các công cụ sản xuất. Liệu có sung sướng hơn ngày bị tư bản bóc lột không? Vũng Long Bình mà tưởng người chiến sĩ vô danh đã bị hạ bệ trên đài kỷ niệm chiến sĩ trên vùng, nhưng bao nhiêu năm ruộng vườn vẫn còn nằm đó, hương tàn khói lạnh không lấy làm buồn mà lại buồn vì sau bao nhiêu hy sinh tranh đấu dân chúng lại bước vào một kiếp sống nô lệ hơn! Rồi những tương Chua, tương Phất trên các triền núi vùng Bà Rịa bầy giờ nếu còn đứng vững chắc cũng náo lòng nhìn xuống chung sinh địa khổ mà nhân, l ời cầu nguyện giúp cho họ sớm được giải thoát khỏi cảnh hoả ngục trần gian.

Những bên cạnh những ý nghĩ đó, chuyến đi hè còn gợi cho tôi nhiều hình ảnh quê hương khác. Chẳng hạn như mỗi khi dừng tại một trạm nghỉ có bán những sản phẩm địa phương như dĩa Cavaillon hay kẹo nougat Montelimar là tôi lại nhớ đến Long Thành. Ai mà quên được những cái quán bên đường duyên dáng đó. Mùa nào thức ấy, từ ôi, nhân măng cầu đến chôm chôm, dứa, sầu riềng, hình như đất nước cơ trái gì ngon ngọt nhất thì đều bày bán tại Long Thành. Tôi đã đi mà đi can đảm vùng vậy thoát khỏi sức quyến rũ của những mâm quả do mấy em nhỏ trên đài, chạy lại cúi bên lề xe, đưa tôi vào tâm miêng khách. Trên mâm là những khay mía ngọt lịm cộm vào những tấm tre dài bước tím n một bó hoa; là những mui mít bọc sắn gói trong túi nylon chưa mở ra mà đã nghe, nhìn, nếm, ngửi thấy hết cả mùi thơm; là những mui bưởi đào chín mọng bày chung qua nh một đĩa muối nhỏ dầm ớt đỏ tươi, màu sắc nhấp nhàng đến đó nước miếng làm dầm ướt chân răng. Ngay cả những khách bóm rượu cũng tìm thấy quả của mình ở Long Thành, dù nài vĩa mới sản được háy còn nóng hổi hay những ngon cây dứa tươi chỉ việc bóc ra là cơ sẵn những con sâu đườn b ớ o ngày.

Ở Việt Nam chúng ta nhìn phong cảnh thấy trước là mình sắp tới biển, máy lồ than dưới ở Phước Tuy, các ruộng mướt ở Long Hải hay nhà chái phôi lười bán của, b ản c ả bên đường, báo hiệu là biển đang chờ đón mình. Trái lại, bên Pháp ở vùng tôi vừa đi về, xe còn đang len lỏi giữa hai dãy kiến trúc bê-tông, và vào nhà đầu phố, thế là gặp biển, con người đi nghỉ mát hình như đã đem cả đồ thị của họ đi theo.

Ra đến bãi biển tôi còn ngạc nhiên hơn nữa. Vừa ng ồi xuống bãi, tưởng được ngắm trời biển cả, nhưng nhìn đứng trước là cả một hàng rào lưới, quay đàng sau là cả một bình phong ngói, bên phải bên trái chỉ còn thấy đ ối i mông, ấy là để khỏi thất lễ với ban đ ọc, tôi đi g ả n ả nh ắc tới các bộ phận khác. Ai này được ngắm l ớ r ờn c ủa mình nên đều tưởng mình là trung tâm vũ trụ và vô c ố k ẻ ho ảng ra hết. Bãi biển tưởng như chỉ còn là một bát phở khổng lồ với đủ các thứ thịt tái, chín, mềm, dai, nam g ầu xuống sụn.

Có ai nói tiếng Pháp với một giọng A' Đông ở đ ằng sau. Tôi quay lại thì đó là một gia đình người Việt, vợ chồng con cái đang sĩ s ố báo nhau xếp đ ỗ lên một cái túi con, lái sang bờ biển Tây Ban Nha, tắm nước ấm hơn. Chỉ b ả n người địa phương, người canh tôi đã bám tôi và nói khe : " ản chơi như tái phết thế mà là Mết Công hang n ả n g ờ v ụng này đó ". Tôi thấy không còn đủ sức để mà buồn c ỏ h ỏ, tôi chỉ nghĩ đến những đồng bào, mao hiểm t ờ n ả k ẻ n ả nước, đang len lén đến thăm bãi biển, nếu v ớ đ ừ đ ẻ chơi t ầ n này chắc sẽ tới bờ cấp bên an toàn.

Tôi đã ở lại một đ ờ một tuần mà cũng chẳng thấy vui hơn. Khi các bạn rủ tôi về, tôi đã quên b ả n g ả là phải trở l ả i Paris và một m ỏ m ỏ trá đ ời : " thời đi rồi, chúng t ả v ề Sài.Gòn."

CHAU THANH LAN

PHIẾU MUA BÁO DÀI HẠN

Tôi tên là :

Địa chỉ :

.....

Gửi tiền mua 11 số NHÂN BẢN giá :

(giá báo xin xem Trang 1)

Và ĐẶC SAN XUÂN KỶ MÙI, giá : 20,00 FF

Và ủng hộ thêm :

Tổng cộng :

* Quý Vị độc giả ở ngoại quốc xin gửi MONEY ORDER hoặc MANDAT POSTAL bằng tiền Franc Pháp qua trung gian nhà bưu điện. (Xin hỏi thế l ệ ở nhà bưu điện địa phương)

* Chèque, Money Order và Mandat Postal xin đề tên : ASSOCIATION GENERALE DES ETUDIANTS VIETNAMIENS DE PARIS CCP No. 20 332 - 01 G Paris.

* Và gửi về địa chỉ : AGEVP, 5 Rue Albert Camus - 92340 Bourg La Reine - FRANCE.

CHÚ THÍCH : 11 số báo mua dài hạn được kể từ số đầu tiên quý vị đặt mua, quý vị nào đã từng nhận được NHÂN BẢN, xin vui lòng gửi kèm theo bảng tên địa chỉ cũ.